

PROGRAM CENTRA PRE DETI A RODINY KOLÍŇANY

Podľa §1 Vyhlášky MPSVaR SR 103/2018 Z. z.

(ďalej len „Centrum“)

Obsah

ZÁKLADNÉ ÚDAJE	3
ADRESA MIESTA VYKONÁVANIA OPATRENÍ	3
ÚČEL CENTRA	3
FORMA A DRUH VYKONÁVANÝCH OPATRENÍ	4
Opatrenia vykonávané pobytovou formou:	5
Opatrenia vykonávané ambulatnou a terénnou formou:	8
ROZSAH HODÍN, POČAS KTORÝCH SA V CENTRE VYKONÁVAJÚ OPATRENIA AMBULANTNOU A TERÉNNOU FORMOU	14
CIEĽOVÁ SKUPINA	15
DÔVODY VYLUČUJÚCE VYKONÁVANIE OPATRENÍ V CENTRE	17
CELKOVÝ POČET MIEST V CENTRE	18
POČET ZAMESTNANCOV CENTRA A ŠTRUKTÚRA PRACOVNÝCH MIEST	19
OPIS VNÚTORNÝCH A VONKAJŠÍCH PRIESTOROV CENTRA	22
SPÔSOB OBOZNÁMENIA DETÍ A RODIČOV S PROGRAMOM CENTRA	24
PLÁNOVANIE A VYHODNOCOVANIE VÝCHOVNEJ ČINNOSTI V SAMOSTATNÝCH SKUPINÁCH	27
TVORBA A VYHODNOCOVANIE ČIASTKOVÝCH PLÁNOV INDIVIDUÁLNEHO PLÁNU ROZVOJA OSOBNOSTI DIEŤAŤA	30
TVORBA A VYHODNOCOVANIE INDIVIDUÁLNEHO PLÁNU ODBORNEJ PRÁCE S DIEŤAŤOM A JEHO RODINOU	34
PODMIENKY PRE ZÁUJMOVÚ, ŠPORTOVÚ, KULTÚRNU A REKREAČNÚ ČINNOSŤ	36
PODMIENKY PRE PREJAVOVANIE NÁBOŽENSKÉHO VYZNANIA A VIERY	37
ZABEZPEČENIE ZDRAVOTNEJ STAROSTLIVOSTI	37
ZABEZPEČENIE ŠKOLSKEJ DOCHÁDZKY A PRÍPRAVY NA POVOLANIE DETÍ A MLADÝCH DOSPELÝCH	38
PRÁVA DIEŤAŤA, MLADÉHO DOSPELÉHO A RODIČOV	41
POVINNOSTI DIEŤAŤA, MLADÉHO DOSPELÉHO A RODIČOV	44
VÝCHOVNÉ PROSTRIEDKY	46
POSKYTOVANIE VRECKOVÉHO	47
POSTUP V RIZIKOVÝCH SITUÁCIÁCH PRE DIEŤA A MLADÉHO DOSPELÉHO, PRE KTORÝCH SA VYKONÁVA POBYTOVÉ OPATRENIE V CENTRE	48

ZÁKLADNÉ ÚDAJE

Kontaktná adresa sídla:

Hlavná ul. 499, 951 78 Kolíňany

Telefónne a e-mailové kontakty:

Riaditeľ:

037/2433011, 0908 088 098

riaditel.kolinany@ded.gov.sk

Sociálny pracovník:

037/2433014, 0907 277 761

socialne.kolinany@ded.gov.sk

Psychológ:

psycholog.kolinany@ded.gov.sk

Kontaktné adresy ambulancií:

Ambulancia Nitra:

Coboriho 9, 949 01 Nitra

Sociálny pracovník:

0918 575 792, 0918 785 832

nr.socialny.kolinany@gmail.com

Psychológ:

0918 580 405

nr.psycholog.kolinany@gmail.com

Ambulancia Zlaté Moravce:

Sládkovičova 3, 953 01 Zlaté Moravce

Psychológ:

0918 582 209

zm.psycholog.kolinany@gmail.com

ADRESA MIESTA VYKONÁVANIA OPATRENÍ

1.Hlavná 499, 951 78 Kolíňany

2.Čerešňová 97, 951 78 Kolíňany

3.Bytové priestory profesionálnych náhradných rodičov

4.Ambulancia Nitra, Coboriho 9, 949 01 Nitra

5.Ambulancia Zlaté Moravce, Sládkovičova 3, 953 01 Zlaté Moravce

ÚČEL CENTRA

Centrum je zariadením zriadeným v zmysle Zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) na účel vykonávania:

- a) opatrení dočasne nahrádzajúcich dieťaťu jeho prirodzené rodinné prostredie alebo náhradné rodinné prostredie na základe rozhodnutia súdu o nariadení ústavnej

starostlivosti, o nariadení neodkladného opatrenia alebo o uložení výchovného opatrenia (§45 ods.1 písm. a) zákona);

b) výchovných opatrení, ktorými je uložená povinnosť zúčastniť sa na výchovnom programe alebo na sociálnom programe (§ 12 ods. 1 písm. d) zákona č. 305/2005 Z.z.) a výchovných opatrení, ktorými je uložená povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu, alebo inému odbornému poradenstvu (§ 37 ods. 2 písm. d) zákona č. 36/2005 Z. z.);

c) opatrení na predchádzanie vzniku, prehĺbovania a opakovania:

1. krízových situácií dieťaťa v prirodzenom rodinnom prostredí alebo náhradnom rodinnom prostredí,
2. porúch psychického vývinu, fyzického vývinu alebo sociálneho vývinu dieťaťa z dôvodu problémov v prirodzenom rodinnom prostredí, náhradnom rodinnom prostredí, širšom sociálnom prostredí a v medziľudských vzťahoch (§45 ods. 1 písm. c) zákona).

FORMA A DRUH VYKONÁVANÝCH OPATRENÍ

Centrum vykonáva opatrenia **pobytovou, ambulantnou a terénnou formou** (§ 45 ods. 4 písm. a) b) c) zákona) **najmä pre klientov z regiónu okresov Zlaté Moravce a Nitra.**

Pobytovou formou:

1. vo ôsmich profesionálnych náhradných rodinách;
2. v dvoch samostatne usporiadaných skupinách - samostatných skupinách;
3. v skupine pre deti, ktoré boli prijaté s rodičmi, osobami, ktoré sa o ne osobne starajú alebo inými blízkymi osobami dieťaťa na základe dohody po predchádzajúcom písomnom odporúčaní orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately.

Ambulantnou a terénnou formou:

1. v prirodzenom rodinnom prostredí klienta centra;
2. v otvorenom prostredí;
3. v prostredí utvorenom a usporiadanom na výkon opatrení v centre.

Centrum pre deti a rodiny Koliňany
Hlavná ul. 499, 951 78 Koliňany

Opatrenia vykonávané pobytovou formou:

Vykonávané opatrenia	Obsah vykonávaných opatrení	Miesto výkonu opatrení	Odborný tím
<p>§46 ods.1 písm. a) bod 3 zákona č. 305/2005 Z. z. → pre dieťa na základe rozhodnutia súdu o nariadení ústavnej starostlivosti, o nariadení neodkladného opatrenia alebo o uložení výchovného opatrenia</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zabezpečovanie výchovy: usmerňovanie, vedenie k zodpovednosti, k správne mu využívaniu voľného času, k domácim prácam spôsobom primeraným k veku a k mentálnym schopnostiam dieťaťa - pomoc pri príprave na vyučovanie, sprevádzanie do a zo školského zariadenia - usmerňovanie pri voľbe vhodného povolania - zabezpečovanie zdravotnej starostlivosti: sprevádzanie na lekárske vyšetrenia, pomoc pri dodržiavaní liečebného režimu - vykonávanie sociálnej práce: zisťovanie názoru dieťaťa, spolupráca s rodinou, návšteva v rodine dieťaťa, spolupráca s ÚPSVaR, s obcou - zmapovanie situácie a súčasného stavu v rodine - zmapovanie sociálnych a ekonomických podmienok dieťaťa - podpora rodiny k utváraní vhodných podmienok na návrat dieťaťa do prirodzeného rodinného prostredia - poskytovanie psychologickéj pomoci a starostlivosti - monitorovanie starostlivosti v PNR, usmerňovanie, odborné poradenstvo týkajúce sa výchovy a starostlivosti o dieťa 	<p>Samostatne usporiadaná skupina</p> <p>Profesionálna náhradná rodina</p>	<p>Sociálny pracovník</p> <p>Psychológ</p>
<p>§46 ods.1 písm. a) bod 1 zákona č. 305/2005 Z. z. → pre dieťa na základe dohody s rodičom alebo osobou, ktorá sa osobne stará o dieťa</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zabezpečovanie výchovy: usmerňovanie, vedenie k zodpovednosti, k správne mu využívaniu voľného času, k domácim prácam spôsobom primeraným k veku a k mentálnym schopnostiam dieťaťa - pomoc pri príprave na vyučovanie, sprevádzanie do a zo školského zariadenia - usmerňovanie pri voľbe vhodného povolania - zabezpečovanie zdravotnej starostlivosti: sprevádzanie na lekárske vyšetrenia, pomoc pri dodržiavaní liečebného režimu - vykonávanie sociálnej práce: zisťovanie názoru dieťaťa, spolupráca s rodinou, návšteva v rodine dieťaťa, spolupráca s ÚPSVaR, s obcou - zmapovanie situácie a súčasného stavu v rodine - zmapovanie sociálnych a ekonomických podmienok dieťaťa - podporovanie rodiny k utváraní vhodných podmienok na návrat dieťaťa 	<p>Samostatne usporiadaná skupina</p>	<p>Sociálny pracovník</p> <p>Psychológ</p>

Centrum pre deti a rodiny Koliňany
Hlavná ul. 499, 951 78 Koliňany

	<ul style="list-style-type: none"> do prirodzeného rodinného prostredia - poskytovanie psychologickkej pomoci a starostlivosti 		
<p>§46 ods.1 písm. a) bod 2 zákona č. 305/2005 Z. z. → na požiadanie dieťaťa</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozhovor s dieťaťom o aktuálnej situácii v rodine - krízová intervencia s cieľom stabilizácie psychického prežívania dieťaťa - zabezpečenie zdravotnej starostlivosti dieťaťu - spolupráca s orgánom SPODaSK územného obvodu, v ktorom sa centrum nachádza 	<p>Priestory usporiadané na výkon sociálnej práce v sídle centra</p>	<p>Sociálny pracovník Psychológ</p>
<p>§46 ods.1 písm. b) bod 2 zákona č. 305/2005 Z. z. → pre plnoletú fyzickú osobu, ktorou je mladý dospelý po ukončení pobytového opatrenia súdu nadobudnutím plnoletosti dieťaťa</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zmapovanie situácie a súčasného stavu v rodine - pomoc pri hľadaní si vhodného bývania - pomoc pri získavaní praktických vedomostí a zručností - podnecovanie k záujmu o vzdelávanie a pomoc pri výbere príslušného odboru štúdia - podpora k samostatnosti a preberaniu zodpovednosti - podpora socializácie a vytvárania, prehlbovania a udržiavania primeraných interpersonálnych vzťahov, prevencia sociálnopatologických javov - práca zameraná na psychickú podporu, prežívanie a správanie, na prevenciu a zdravý životný štýl, výchova k manželstvu a rodičovstvu, práca na osobnostnom rozvoji: sebapoznávanie, spracovávanie životnej histórie, spôsob aktuálneho fungovania, riešenie konfliktov, asertívne správanie, preberanie zodpovednosti, profesionálna orientácia a pozitívny postoj k vzdelávaniu... - rozvoj sociálnych zručností 	<p>Samostatne usporiadaná skupina Profesionálna náhradná rodina</p>	<p>Sociálny pracovník Psychológ</p>
<p>§47 ods.5 zákona č. 305/2005 Z. z. → pre dieťa a jeho rodiča, osobu, ktorá sa osobne stará o dieťa alebo inú blízku osobu dieťaťa umiestnených v centre na základe dohody po predchádzajúcom písomnom odporúčaní orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately</p>	<ul style="list-style-type: none"> - realizovanie nácviku domácich prác, prípravy jedla a iných pracovných činností - pomoc pri realizovaní nácviku samoobslužných činností dieťaťa - vedenie rodičov k vytváraniu podnetov adekvátnych k veku a potrebám dieťaťa, primeranému uspokojovaniu primárnych a sekundárnych potrieb dieťaťa - vedenie rodičov k finančnej gramotnosti - vedenie rodičov k zodpovednosti v oblasti zdravotnej starostlivosti - vedenie rodičov k samostatnosti v komunikácii s inštitúciami - vedenie rodičov k určovaniu hraníc, pravidiel a povinností, vytváraniu vhodného denného režimu - pomoc pri príprave dieťaťa na nástup do predškolského zariadenia a vstupu do vzdelávacieho procesu 	<p>Skupina pre deti, ktoré boli prijaté s rodičmi, osobami, ktoré sa o ne osobne starajú alebo inými blízkymi osobami dieťaťa na základe dohody po predchádzajúcom písomnom odporúčaní orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately</p>	<p>Asistent sociálnej práce Psychológ</p>

Centrum pre deti a rodiny Koliňany
Hlavná ul. 499, 951 78 Koliňany

	<ul style="list-style-type: none"> - vedenie rodičov k dohliadaniu nad prípravou detí na vyučovanie a napomáhaniu pri príprave na vyučovanie, ak to deti potrebujú - vedenie rodičov k budovaniu zodpovednosti u detí, k dodržiavaniu pravidiel spoločenského správania - vedenie rodičov k zaujímaniu sa o to, ako a s kým deti trávia voľný čas a hľadanie alternatív trávenia spoločného voľného času - rozvíjanie sociálnych a komunikačných zručností rodičov - vedenie rodičov k podporovaniu schopnosti dieťaťa spracovávať emócie a regulovať správanie dieťaťa - pomoc pri budovaní vzťahu rodič – dieťa, posilnenia vzťahu s dieťaťom - edukácia rodičov o vplyvoch patologického prostredia na deti - vedenie rodičov k edukácii detí na tému sexuálna výchova - edukácia o vhodných výchovných stratégiách s ohľadom na vek dieťaťa a jeho osobnosť, zosúladienie výchovných štýlov rodičov - posilňovanie pozitívnych vzorcov správania, zručností a návykov 	
--	---	--

Metódy práce sociálneho pracovníka	Metódy práce psychológa
<p>Rozhovor Pozorovanie Sociálna anamnéza Sociálne hodnotenie a diagnostika Spreádzanie Sociálne poradenstvo Aktívne počúvanie Posilňovanie Konfrontácia Podpora klienta Reflexia Vyjasňovanie Ventilácia Distribúcia Klarifikácia Mediácia Krízová intervencia Hľadanie podpornej siete Sieťovanie podporných služieb Prípadová konferencia Návik rodičovských zručností Návik sociálnych zručností</p>	<p>Krízová intervencia</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozhovor • pozorovanie • poskytnutie porozumenia • poskytnutie podpory • ventilácia emócií <p>Skríning</p> <ul style="list-style-type: none"> • anamnestický rozhovor • pozorovanie • diagnostika • psychologické poradenstvo • konfrontácia <p>Podporovanie schopnosti dieťaťa spracovávať emócie a regulovať správanie</p> <ul style="list-style-type: none"> • ventilácia • relaxácia • práca s empatiou • návik riešenia konfliktov <p>Edukatívne aktivity Preventívne aktivity Návik sociálnych a komunikačných zručností Modelovanie Hranie a návik rolí Reflexia Posilňovanie Psychologické poradenstvo Distribúcia Stimulačné aktivity Sociálno-psychologický výcvik</p>

Centrum pre deti a rodiny Koliňany
Hlavná ul. 499, 951 78 Koliňany

	Relaxačné aktivity Ocenenie Nácvik rodičovských zručností
--	---

Opatrenia vykonávané ambulantnou a terénnou formou:

Vykonávané opatrenia	Obsah vykonávaných opatrení	Priemerný časový fond/rodina	Miesto výkonu opatrení	Forma vykonávaných opatrení	Odborný tím
§ 11 ods. 2 zákona č. 305/2005 Z. z. → opatrenia pre dieťa a rodičov v rozvodových/rozchodových situáciách	<ul style="list-style-type: none"> - zmapovanie situácie a súčasného stavu v rodine; pohľad každého člena rodiny na situáciu v rodine s využitím špecializovaných techník a metód v kontexte vývinového štádia dieťaťa/deti - vedenie členov rodiny k preberaniu zodpovednosti a kontroly nad svojim správaním - podpora zvládania procesu rozchodu/rozvodu u dospelých, predovšetkým rodičov - podpora prechodu rodičov, ktorí sa ako partneri rozchádzajú, do vzťahu spolupracujúceho rodičovstva po rozvode - práca s rodičmi a deťmi zameraná na zmiernenie negatívnych následkov konfliktu a podpora konštruktívnych vzorcov komunikácie a správania - podpora prežívania detí formou uvoľňovania pocitov, emócií, napätia, podpora vlastného prežívania a vyjadrovania vlastného vnímania konfliktov prostredníctvom rôznych druhov aktivít s prvkami arteterapie - evaluácia a reflexia zmeny, výhľad do budúcnosti, posilnenie zmeny 	55 hod	Ambulancia Prirodzené rodinné prostredie	Individuálna Skupinová (rodina)	Psychológ Sociálny pracovník
§ 11 ods. 3 písm. b) bod 2 zákona č. 305/2005 Z. z. → odborné metódy práce na úpravu rodinných a sociálnych pomerov dieťaťa	<ul style="list-style-type: none"> - zisťovanie pohľadu členov rodiny na vzniknutú situáciu, vonkajšie a vnútorné zdroje rodiny - zmapovanie sociálnych a ekonomických podmienok, aktuálneho stavu dieťaťa - vedenie členov rodiny k preberaniu zodpovednosti a kontroly nad svojim správaním - pomoc a podpora rodine pri vybavovaní finančných príspevkov na úpravu rodinných a sociálnych pomerov dieťaťa - pomoc a podpora rodičom pri hľadaní si vhodného zamestnania - edukácia rodičov o vplyvoch patologického prostredia na deti, dôsledkoch nedostatočnej starostlivosti o deti, o potrebách dieťaťa v jeho jednotlivých vývinových obdobiach - sociálne poradenstvo - nácvik rodičovských a sociálnych zručností - vedenie rodičov k dohliadaniu nad prípravou detí na vyučovanie a napomáhanie deťom pri príprave na vyučovanie, ak to potrebujú - vedenie rodičov k budovaniu zodpovednosti u detí - vedenie rodičov k zaujímaniu sa o to, ako a s kým deti trávia voľný čas 	56 hod	Ambulancia Prirodzené rodinné prostredie Otvorené prostredie	Individuálna Skupinová	Sociálny pracovník Psychológ

Centrum pre deti a rodiny Koliňany
Hlavná ul. 499, 951 78 Koliňany

	<ul style="list-style-type: none"> - konzultácie s inštitúciami - škola, ÚPSVaR, MsÚ, OcÚ, zdravotnícke zariadenia/lekári, polícia, organizácie, záujmové skupiny a iné 				
<p>§ 11 ods. 3 písm. b) bod 3 zákona č. 305/2005 Z. z. → odborné metódy práce na podporu riešenia výchovných, sociálnych a iných problémov v rodine a v medziludských vzťahoch</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zmapovanie situácie a súčasného stavu v rodine - vedenie členov rodiny k preberaniu zodpovednosti a kontroly nad svojim správaním - rozvoj sociálnych zručností rodiny - hľadanie a podpora vhodných, pozitívnych, spoločensky prijateľných vzorcov správania, komunikácie, zručností a návykov u detí a rodičov - diskusie o dôsledkoch negatívneho správania dieťaťa a rodičov - rozvoj vzťahov v užšom a širšom sociálnom prostredí, vzťahu dieťa – rodič - podporovanie schopnosti dieťaťa a rodiča spracovávať emócie a regulovať správanie - podporovanie zosúladenia výchovných štýlov rodičov - vedenie rodičov k zadávaniu hraníc, pravidiel a povinností, vytváranie vhodného denného režimu - vedenie rodičov k dohliadaniu nad prípravou detí na vyučovanie a napomáhaniu pri príprave na vyučovanie, ak to potrebujú - vedenie rodičov k budovaniu zodpovednosti u detí - vedenie rodičov k zaujímaniu sa o to, ako a s kým deti trávia voľný čas - edukácia rodičov o vplyvoch patologického prostredia na deti, dôsledkoch nedostatočnej starostlivosti o deti, o potrebách dieťaťa v jeho jednotlivých vývinových obdobiach - práca s rodičmi a deťmi zameraná na zmiernenie negatívnych následkov konfliktu - podpora prežívania detí formou uvoľňovania pocitov, emócií, napätia, podpora vlastného prežívania prostredníctvom rôznych druhov aktivít s prvkami arteterapie 	80 hod	<p>Ambulancia</p> <p>Prirodzené rodinné prostredie</p> <p>Otvorené prostredie</p>	<p>Individuálna</p> <p>Skupinová</p>	<p>Psychológ</p> <p>Sociálny pracovník</p>
<p>§ 11 ods. 3 písm. b) bod 4 zákona č. 305/2005 Z. z. → odborné metódy na podporu obnovy alebo rozvoja rodičovských zručností</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zmapovanie situácie a súčasného stavu v rodine - vedenie členov rodiny k preberaniu zodpovednosti a kontroly nad svojim správaním - pomoc pri osvojovaní a rozvíjaní sociálnych a komunikačných zručností rodičov - hľadanie a posilňovanie pozitívnych vzorcov správania, zručností a návykov - podpora etického správania - práca s rodičmi a deťmi zameraná na redukciiu napätia, pomoc pri spracovaní emócií - pomoc a podpora pri rozvoji pozitívnych sociálnych vzťahov medzi členmi rodiny, vzťahu rodičia - deti - pomoc pri rozvíjaní a posilňovaní výchovných zručností rodičov s ohľadom na vek dieťaťa a jeho osobnosť - rozvoj rodičovských zručností zameraných na uspokojovanie primárnych a sekundárnych potrieb dieťaťa - pomoc a podpora rodičom vytvárať vhodné podnetné prostredie pre vývoj dieťaťa 	70 hod	<p>Ambulancia</p> <p>Prirodzené rodinné prostredie</p> <p>Otvorené prostredie</p>	<p>Individuálna</p> <p>Skupinová</p>	<p>Psychológ</p> <p>Sociálny pracovník</p>

Centrum pre deti a rodiny Koliňany
Hlavná ul. 499, 951 78 Koliňany

	<ul style="list-style-type: none"> - pomoc rodičom vytvárať podnety adekvátne k veku a potrebám dieťaťa - vedenie rodičov k zadávaniu hraníc, pravidiel a povinností, vytváranie vhodného denného režimu - pomoc rodičom pri nácviku samoobslužných činností dieťaťa - pomoc rodičom podporovať schopnosť dieťaťa spracovávať emócie a regulovať správanie dieťaťa - pomoc a podpora rodiny v znižovaní sociálno-patologických javov v rodinách - pomoc a podpora pri zvyšovaní životnej úrovne/podmienok v rodine - pomoc rodine pred vznikom závislostí - podporovanie zosúladenia výchovných štýlov rodičov - vedenie rodičov k dohliadaniu nad prípravou detí na vyučovanie a napomáhaniu pri príprave na vyučovanie, ak to deti potrebujú - vedenie rodičov k budovaniu zodpovednosti u detí - vedenie rodičov k zaujímaniu sa o to, ako a s kým deti trávia voľný čas a hľadanie alternatív trávenia spoločného voľného času - edukácia rodičov o vplyvoch patologického prostredia na deti a dôsledkoch nedostatočnej starostlivosti o deti - sprevádzanie rodičov pri minimalizovaní deštruktívneho správania voči sebe navzájom a voči deťom - vedenie rodičov k preberaniu kontroly a zodpovednosti nad potenciálnymi konfliktnými situáciami - pomoc pri hľadaní rôznych možností riešenia životných situácií, s ktorými si rodina nevie poradiť - podpora sebapoznávania, sebauvedomovania a rozvoja vlastnej osobnosti - sprevádzanie rodičov pri adaptovaní sa na zmeny 				
<p>§ 11 ods. 3 písm. b) bod 5 zákona č. 305/2005 Z. z. → odborné metódy na zhodnotenie situácie dieťaťa a rodiny</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zmapovanie sociálnych a ekonomických podmienok, aktuálneho stavu dieťaťa a vývinových potrieb dieťaťa, starostlivosti rodičov o dieťa, vzťahov a komunikácie v rodine - konzultácie s inštitúciami - škola, ÚPSVaR, MsÚ, OcÚ, polícia, organizácie, záujmové skupiny a iné - zisťovanie pohľadu členov rodiny na situáciu, vonkajšie a vnútorné zdroje rodiny - zmapovanie aktuálnej situácie v rodine, identifikácia problémov v rodine 	24 hod	<p>Ambulancia</p> <p>Prirodzené rodinné prostredie</p> <p>Otvorené prostredie</p>	<p>Individuálna</p> <p>Skupinová</p>	<p>Sociálny pracovník</p> <p>Psychológ</p>

Centrum pre deti a rodiny Koliňany
Hlavná ul. 499, 951 78 Koliňany

<p>§ 37 ods. 2 písm. d) zákona č. 36/2005 Z. z. → výchovné opatrenia pri uložení maloletému dieťaťu alebo jeho rodičom povinnosti podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu (ambulantné výchovné opatrenia)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zmapovanie situácie a súčasného stavu v rodine - vedenie členov rodiny k preberaniu zodpovednosti a kontroly nad svojim správaním - rozvoj sociálnych a sociálnopsychologických kompetencií u členov rodiny prostredníctvom odborných edukatívnych intervencií s využitím prvkov výtvarného umenia, prvkov hudobného umenia a hrových činností - posilnenie a rozvoj sociálnych kompetencií, ktoré umožnia deťom a rodičom primerane reagovať a vyrovnávať sa s rôznymi životnými situáciami - pomoc pri osvojovaní a rozvíjaní sociálnych a komunikačných zručností členov rodiny - motivácia a podpora členov rodiny k zmene sociálneho fungovania smerom k sociálne očakávaným normám - hľadanie a posilňovanie pozitívnych vzorcov správania, zručností a návykov - diskusie o dôsledkoch negatívneho správania dieťaťa a rodičov - podpora zmeny rizikových postojov - podpora etického správania - práca s rodičmi a deťmi zameraná na redukciiu napätia, pomoc pri spracovaní emócií - rozvoj vzťahov v užšom a širšom sociálnom prostredí, vzťahu dieťa – rodič - motivovanie rodičov k potrebnej zmene v prístupe k dieťaťu - rozvoj schopností rodiča porozumieť, čo jeho dieťa potrebuje (základné fyziologické potreby ako strava, oblečenie, potreba istoty a bezpečia, lásky, prijatia, úcty, sebaaktualizácie, sebarealizácie) - rozvoj schopnosti rodiča tieto potreby uspokojovať - pomoc pri rozvíjaní a posilňovaní výchovných zručností rodičov - podporovanie zosúladienia výchovných štýlov rodičov - edukácia rodičov o vplyvoch patologického prostredia na deti, dôsledkoch nedostatočnej starostlivosti o deti, o potrebách dieťaťa v jeho jednotlivých vývinových obdobiach - upozorňovanie rodičov na dôsledky vyplývajúce z nedostatočnej starostlivosti o deti - pomoc pri hľadaní rôznych možností riešenia životných situácií, s ktorými si rodina nevie poradiť - vedenie členov rodiny k preberaniu kontroly a zodpovednosti nad potenciálnymi konfliktnými situáciami - sprevádzanie rodičov pri minimalizovaní deštruktívneho správania voči sebe navzájom a voči deťom - rozvoj sebapoznania a sebareflexie dieťaťa a rodiča vzhľadom na ich potreby a zodpovednosti - pomoc pri úprave bytových podmienok pre deti - pomoc pri vytváraní priestoru na učenie pre deti 	<p style="text-align: center;">85 hod</p>	<p style="text-align: center;">Ambulancia</p> <p style="text-align: center;">Prirodzené rodinné prostredie</p> <p style="text-align: center;">Otvorené prostredie</p>	<p style="text-align: center;">Individuálna</p> <p style="text-align: center;">Skupinová (rodina)</p>	<p style="text-align: center;">Psychológ</p> <p style="text-align: center;">Sociálny pracovník</p>
--	---	---	---	---	--

Centrum pre deti a rodiny Koliňany
Hlavná ul. 499, 951 78 Koliňany

	<ul style="list-style-type: none"> - finančné poradenstvo - asistencia rodičom pri zabezpečení lekára, MŠ, ZŠ a iných inštitúcií - konzultácie s inštitúciami - škola, ÚPSVaR, MsÚ, OcÚ, zdravotnícke zariadenia/lekári, polícia, organizácie, záujmové skupiny a iné - podpora sebapoznávania, sebauvedomovania a rozvoja vlastnej osobnosti - zasiahnuť okamžite v prípade, že v rodine dochádza k porušovaniu práv detí - sprevádzanie rodiny pri adaptovaní sa na zmeny 				
<p>§ 12 ods. 1 písm. b) zákona č. 305/2005 Z. z. → výchovné opatrenia pri uložení dieťaťu, rodičovi alebo osobne stará o dieťa, povinnosti zúčastniť sa na výchovnom alebo sociálnom programe (ambulancné výchovné opatrenia)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zmapovanie situácie a súčasného stavu v rodine - vedenie členov rodiny k preberaniu zodpovednosti a kontroly nad svojím správaním - rozvoj sociálnych a sociálnopsychologických kompetencií u členov rodiny prostredníctvom odborných edukatívnych intervencií s využitím prvkov výtvarného umenia, prvkov hudobného umenia a hrových činností - posilnenie a rozvoj sociálnych kompetencií, ktoré umožnia deťom a rodičom primerane reagovať a vyrovnávať sa s rôznymi životnými situáciami - pomoc pri osvojovaní a rozvíjaní sociálnych a komunikačných zručností členov rodiny - motivácia a podpora členov rodiny k zmene sociálneho fungovania smerom k sociálne očakávaným normám - hľadanie a posilňovanie pozitívnych vzorcov správania, zručností a návykov - diskusie o dôsledkoch negatívneho správania dieťaťa a rodičov - podpora zmeny rizikových postojov - podpora etického správania - práca s rodičmi a deťmi zameraná na redukciiu napätia, pomoc pri spracovaní emócií - rozvoj vzťahov v užšom a širšom sociálnom prostredí, vzťahu dieťa – rodič - motivovanie rodičov k potrebnej zmene v prístupe k dieťaťu - rozvoj schopností rodiča porozumieť, čo jeho dieťa potrebuje (základné fyziologické potreby ako strava, oblečenie, potreba istoty a bezpečia, lásky, prijatia, úcty, sebaaktualizácie, sebarealizácie) - rozvoj schopnosti rodiča tieto potreby uspokojovať - pomoc pri rozvíjaní a posilňovaní výchovných zručností rodičov - podporovanie zosúladienia výchovných štýlov rodičov - edukácia rodičov o vplyvoch patologického prostredia na deti, dôsledkoch nedostatočnej starostlivosti o deti, o potrebách dieťaťa v jeho jednotlivých vývinových obdobiach - upozorňovanie rodičov na dôsledky vyplývajúce z nedostatočnej starostlivosti o deti - pomoc pri hľadaní rôznych možností riešenia životných situácií, s ktorými si rodina nevie poradiť 	80 hod	<p>Ambulancia</p> <p>Prirodzené rodinné prostredie</p> <p>Otvorené prostredie</p>	<p>Individuálna</p> <p>Skupinová</p>	<p>Psychológ</p> <p>Sociálny pracovník</p>

Centrum pre deti a rodiny Koliňany
Hlavná ul. 499, 951 78 Koliňany

	<ul style="list-style-type: none"> - vedenie členov rodiny k preberaniu kontroly a zodpovednosti nad potenciálnymi konfliktnými situáciami - sprevádzanie rodičov pri minimalizovaní deštruktívneho správania voči sebe navzájom a voči deťom - rozvoj sebapoznania a sebareflexie dieťaťa a rodiča vzhľadom na ich potreby a zodpovednosti - pomoc pri úprave bytových podmienok pre deti - pomoc pri vytváraní priestoru na učenie pre deti - finančné poradenstvo - asistencia rodičom pri zabezpečení lekára, MŠ, ZŠ a iných inštitúcií - konzultácie s inštitúciami - škola, ÚPSVaR, MsÚ, OcÚ, zdravotnícke zariadenia/lekári, polícia, organizácie, záujmové skupiny a iné - podpora sebapoznávania, sebauvedomovania a rozvoja vlastnej osobnosti - zasiahnuť okamžite v prípade, že v rodine dochádza k porušovaniu práv detí - sprevádzanie rodiny pri adaptovaní sa na zmeny 				
<p>§ 37 ods. 4 zákona č. 36/2005 Z. z. → vykonávanie povinností uložených na zabezpečenie účelu výchovné opatrenia (ambulantné výchovné opatrenia)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zmapovanie situácie a súčasného stavu v rodine - vedenie členov rodiny k preberaniu zodpovednosti a kontroly nad svojim správaním - vedenie členov rodiny k preberaniu kontroly a zodpovednosti nad potenciálnymi konfliktnými situáciami - podpora zvládania procesu rozchodu/rozvodu u dospelých, predovšetkým rodičov - podpora prechodu rodičov, ktorí sa ako partneri rozchádzajú, do vzťahu spolupracujúceho rodičovstva po rozvode - práca s rodičmi a deťmi zameraná na zmiernenie negatívnych následkov konfliktu a podpora konštruktívnych vzorcov komunikácie a správania - hľadanie a posilňovanie pozitívnych vzorcov správania - sprevádzanie rodiny pri adaptovaní sa na zmeny - práca s rodičmi a deťmi zameraná na redukciu napätia, pomoc pri spracovaní emócií - sprevádzanie rodičov pri minimalizovaní deštruktívneho správania voči sebe navzájom a voči deťom - pomoc pri hľadaní rôznych možností riešenia životných situácií, s ktorými si rodina nevie poradiť 	90 hod	<p style="text-align: center;">Ambulancia</p> <p style="text-align: center;">Prírodné rodinné prostredie</p> <p style="text-align: center;">Otvorené prostredie</p>	<p style="text-align: center;">Individuálna</p> <p style="text-align: center;">Skupinová</p>	<p style="text-align: center;">Psychológ</p> <p style="text-align: center;">Sociálny pracovník</p>

Metódy práce sociálneho pracovníka	Metódy práce psychológa
<p>Prípadová konferencia</p> <p>Rozhovor – vstupný rozhovor s klientom</p> <p>Anamnéza</p> <p>Sociálna diagnostika rodiny (rodičia + deti)</p> <ul style="list-style-type: none"> • pozorovanie • rozhovor • zber údajov <p>Rozhovor s prvkami motivácie</p>	<p>Rozhovor – vstupný rozhovor s klientom</p> <p>Anamnéza</p> <p>Diagnostika rodiny, jednotlivca</p> <ul style="list-style-type: none"> • pozorovanie • rozhovor • projektívne techniky • testové metódy • sebaopisovacie techniky

Centrum pre deti a rodiny Koliňany
Hlavná ul. 499, 951 78 Koliňany

<ul style="list-style-type: none"> • práca s ambivalenciou • práca s odporom • ocenenie • otvorené otázky • aktívne počúvanie • poskytovanie informácií • rozpracovanie dôvodov k zmene <p>Sieťovanie Sprevádzanie klienta Sociálne poradenstvo Monitorovanie Tréning sociálnych zručností Krizová intervencia Finančné poradenstvo Monitorovanie Tréning rodičovských zručností Povzbudenie Kotvenie Ventilácia Konfrontácia Metóda sociogramu Projektívne metódy (deti)-</p> <ul style="list-style-type: none"> • kinetická kresba rodiny, • kresba začarovanej rodiny • kresba rodiny <p>Sumarizácia</p>	<p>Rozhovory s prvkami motivácie</p> <ul style="list-style-type: none"> • práca s ambivalenciou • práca s odporom • ocenenie • otvorené otázky • aktívne počúvanie • poskytnutie informácií • rozpracovanie dôvodov k zmene • vyvolanie sebamotivujúceho prehlásenia <p>Realizácia psychologického poradenstva</p> <ul style="list-style-type: none"> • identifikácia pozitívnych zdrojov • pozitívne posilnenie žiaduceho správania • ocenenie • edukácia • nácvik a upevňovanie komunikačných zručností • nácvik riešenia konfliktu • podpora a rozvoj rodičovských zručností • podpora rodičovskej role • oddelenie role partnerskej a rodičovskej • práca s emóciami • ventilácia emócií • zvládanie záťažových situácií • hranie rolí • zadávanie domácich úloh • relaxačné techniky • arteterapia • imaginatívne techniky • aktivity zamerané na sebaopoznávanie, sebarozvoj • preventívne aktivity • sociálno-psychologický výcvik
---	---

**ROZSAH HODÍN, POČAS KTORÝCH SA V CENTRE VYKONÁVAJÚ OPATRENIA
AMBULANTNOU A TERÉNNOU FORMOU**

Zamestnanci centra, ktorí vykonávajú odborné a ďalšie činnosti ambulantom a terénnou formou, majú rozvrhnutý pružný pracovný čas. Ich týždenný fond pracovného času je 37,5 hodín, stránkové hodiny vzhľadom k obsahu práce majú rozvrhnuté nasledovne:

Pracovné dni	Výkon opatrení ambulantom formou	Výkon opatrení terénnou formou
Pondelok	8.30 – 12.00	13.00 – 15.00
Utorok	-	9.00 – 15.00
Streda	9.00 – 12.00 13.00 – 15.00	-
Štvrtok	-	9.00 – 15.00
Piatok	8.30 – 12.00	-

Ak si to výkon opatrenia vyžaduje, zamestnanci môžu zabezpečiť jeho realizáciu aj v dňoch pracovného pokoja na základe príkazu zamestnávateľa alebo s jeho súhlasom nad rozvrh prevádzkového času v určenom pružnom pracovnom období.

Ambulantné opatrenia sú vykonávané na pracoviskách centra v mestách Zlaté Moravce a Nitra.

Terénne opatrenia sú vykonávané v prirodzenom rodinnom prostredí klientov centra.

CIEĽOVÁ SKUPINA

Cieľovou skupinou centra **pri pobytovej forme** je:

Dieťa, ktoré sa ocitlo bez akejkoľvek starostlivosti alebo ak je jeho život, zdravie alebo priaznivý psychický vývin, fyzický vývin a sociálny vývin vážne ohrozený alebo narušený;

Mladý dospelý po ukončení náhradnej starostlivosti pripravujúci sa na osamostatnenie s využitím jemu vhodných foriem bývania a rozvojom finančnej gramotnosti, ktorý potrebuje podporu pri formovaní svojej budúcnosti smerom k samostatnosti, sebarozvoju, spolaľnutiu sa na seba a integrovaniu sa do spoločnosti;

Rodič, rodičia s nedostatočne rozvinutými rodičovskými kompetenciami v oblasti starostlivosti a výchovy, ktoré sa prejavujú zlyhávaním dieťaťa alebo ohrozením jeho zdravého vývinu alebo rodičia s narušenými vzťahmi, komunikáciou a vzájomnou interakciou.

Cieľovou skupinou centra **pri ambulantnej a terénnej forme** je:

§ 11 ods. 2 zákona č. 305/2005 Z. z. → **opatrenia pre dieťa a rodičov v rozvodových/rozchodových situáciách** – Rodiny v konfliktnej predrozvodovej/predrozchodovej, rozvodovej/rozchodovej a porozvodovej/porozchodovej situácii. Deti, u ktorých hrozí psychická ujma z rozvodu/rozchodu a rodičovského konfliktu.

§ 11 ods. 3 písm. b) bod 2 zákona č. 305/2005 Z. z. → **odborné metódy práce na úpravu rodinných a sociálnych pomerov dieťaťa** - Rodiny, u ktorých je riziko vyňatia dieťaťa z prirodzeného rodinného prostredia. Rodičia, ktorí nedokážu vytvoriť dostatočne bezpečné prostredie pre svoje deti. Deti a ich rodiny, kde rodič je dlhodobo nezamestnaný a má nízke vzdelanie. Rodiny s príjmom pohybujúcim sa okolo hranice chudoby, rodiny v exekúcii

a zadlžené rodiny. Rodiny, kde hrozí strata bývania. Rodiny, kde rodičia nedostatočne zabezpečujú starostlivosť o domácnosť a maloleté deti.

§ 11 ods. 3 písm. b) bod 3 zákona č. 305/2005 Z. z. → **odborné metódy práce na podporu riešenia výchovných, sociálnych a iných problémov v rodine a v medziľudských vzťahoch** - Rodiny, v ktorých sa vyskytujú vzťahové problémy medzi rodičmi a deťmi, alebo deťmi navzájom. Rodiny s nedostatočnými sociálnymi a komunikačnými zručnosťami. Rodiny s deťmi s výchovnými problémami. Rodičia, ktorí nedokážu naplňať rodičovskú rolu v oblasti výchovy a socializácie svojich detí.

§ 11 ods. 3 písm. b) bod 4 zákona č. 305/2005 Z. z. → **odborné metódy na podporu obnovy alebo rozvoja rodičovských zručností** - Rodičia s nedostatočne rozvinutými rodičovskými zručnosťami v oblasti starostlivosti o deti, starostlivosti o domácnosť, výchovy, finančnej gramotnosti, zdravotnej starostlivosti a v oblasti rozvoja sociálnych a komunikačných zručností.

§ 11 ods. 3 písm. b) bod 5 zákona č. 305/2005 Z. z. → **odborné metódy na zhodnotenie situácie dieťaťa a rodiny** – Rodiny, v ktorých je potrebné realizovať sociálnu, prípadne psychologickú diagnostiku s cieľom získať poznatky o príčinách vzniku sociálneho problému, faktoroch, ktoré tento stav udržujú a tiež o ich dôsledkoch na život rodiny.

§ 37 ods. 2 písm. d) zákona č. 36/2005 Z. z. → **výchovné opatrenia pri uložení maloletému dieťaťu alebo jeho rodičom povinnosti podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu (ambulantné výchovné opatrenia)** - Rodiny, ktoré majú ťažkosti pri strate zamestnania, finančné problémy, problémy v oblasti rizikových sociálnych javov, problémy sociálnej adaptácie a problémy vo výkone sociálnej role (rodič, občan, zamestnanec). Deti, ktoré majú problémy v správaní, pričom tieto problémy sa viažu na rodinný systém, školu alebo referenčné skupiny. Deti, u ktorých sú zrejmé emocionálne problémy spojené s emočnou labilitou, neistotou a autodeštruktívnym správaním.

§ 12 ods. 1 písm. b) zákona č. 305/2005 Z. z. → **výchovné opatrenia pri uložení dieťaťu, rodičovi alebo osobne, ktorá sa osobne stará o dieťa, povinnosti zúčastniť sa na výchovnom alebo sociálnom programe (ambulantné výchovné opatrenia)** - Rodiny s deťmi s výchovnými problémami ako antisociálne prejavy, delikvencia, klamstvá,

záškoláctvo, agresivita a šikanovanie. Deti, u ktorých sa prejavuje včasná sexualita, túlavosť a úteky z domova. Rodičia, ktorí nedokážu naplniť rodičovskú rolu v oblasti výchovy a socializácie svojich detí. Deti a ich rodiny, kde rodič je dlhodobo nezamestnaný a má nízke vzdelanie. Rodiny s príjmom pohybujúcim sa okolo hranice chudoby, rodiny v exekúcii a zadlžené rodiny. Rodiny, kde rodičia nedostatočne zabezpečujú starostlivosť o domácnosť a maloleté deti.

§ 37 ods. 4 zákona č. 36/2005 Z. z. → **vykonávanie povinností uložených na zabezpečenie účelu výchovné opatrenia (ambulantné výchovné opatrenia)** - Rodiny, kde je potrebné na zabezpečenie účelu výchovného opatrenia alebo na zabezpečenie úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa počas výkonu výchovného opatrenia súdom uložiť povinnosť spolupracovať so zariadením alebo inú povinnosť.

DÔVODY VYLUČUJÚCE VYKONÁVANIE OPATRENÍ V CENTRE

Výkon opatrení sa skončí, ak:

1. dieťa umiestnené v centre na základe dohody opustí centrum bez jeho súhlasu, alebo sa bez uvedenia dôvodu nevráti v určenom čase z pobytu u rodiča alebo u osoby, ktorá sa osobne stará o dieťa;
2. dieťa umiestnené v centre na základe dohody vykazuje rizikové sociálne správanie: agresiu a šikanovanie, predelikventné sociálne správanie, experimentovanie s návykovými látkami, prejavy delikventného sexuálneho správania;
3. plnoletá fyzická osoba, ktorou je mladý dospelý po ukončení náhradnej starostlivosti poruší podmienky písomnej dohody s centrom alebo nespôlupracuje s centrom;
4. jeden z rodičov dieťaťa umiestneného v centre na základe dohody vyjadrí písomný nesúhlas s vykonávaním opatrení pobytovou formou pre dieťa;
5. centrum nedisponuje voľným miestom v samostatnej skupine pre dieťa, ktorému je potrebné zabezpečiť výkon opatrenia pobytovou formou na základe dohody s rodičom;
6. centrum nedisponuje voľným miestom v skupine pre dieťa a jeho rodiča, osobu, ktorá sa osobne stará o dieťa alebo inú blízku osobu dieťaťa umiestnených v centre na základe dohody po predchádzajúcom písomnom odporúčaní orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately;

Centrum pre deti a rodiny Koliňany
Hlavná ul. 499, 951 78 Koliňany

7. rodičia v prípade rodičovského konfliktu podmienka odovzdanie a prevzatie dieťaťa výlučne v mieste centra s výnimkou prípadu, ak je táto povinnosť uložená rodičom rozhodnutím súdu;
8. centrum nedisponuje personálnym zabezpečením pre výkon opatrení ambulatnou a terénnou formou;
9. zamestnanci centra, ktorí vykonávajú opatrenia ambulatnou a terénnou formou, majú vyčerpaní fond pracovného času;
10. centrum nedisponuje priestorovými podmienkami pre výkon opatrení ambulatnou a terénnou formou;
11. miesto výkonu opatrenia terénnou formou je vo vzdialenosti nad 30 km od centra;
12. rodič dieťaťa, pre ktorého sú vykonávané opatrenia ambulatnou alebo terénnou formou, nespolupracuje s centrom;
13. dieťa a rodič, pre ktorých sú vykonávané opatrenia ambulatnou alebo terénnou formou slovne alebo fyzicky napádajú pracovníkov centra, poškodzujú majetok centra alebo pracovníkov centra;
14. sa dieťa a rodič, pre ktorých sú vykonávané opatrenia ambulatnou alebo terénnou formou vopred neospravedlnia v prípade, kedy sa nemôžu dostaviť na dohodnuté stretnutie;
15. dieťa a rodič, pre ktorých sú vykonávané opatrenia ambulatnou alebo terénnou formou nedodržiavajú pravidlá a čas poskytovanej pomoci;
16. sa dieťa a rodič, pre ktorých sú vykonávané opatrenia ambulatnou alebo terénnou formou v čase poskytovania pomoci nezdržia požívania alkoholických nápojov, omamných a psychotropných látok;
17. dieťa a jeho rodič, osoba, ktorá sa osobne stará o dieťa alebo iná blízka osoba dieťaťa umiestnení v centre na základe dohody po predchádzajúcom písomnom odporúčaní orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately porušia podmienky písomnej dohody vykonávania opatrení pobytovou formou.

CELKOVÝ POČET MIEST V CENTRE

Kapacita centra je 46 miest.

Z celkovej kapacity sú pre vykonávanie opatrení pobytovou formou vyčlenené miesta nasledovne:

Centrum pre deti a rodiny Koliňany
Hlavná ul. 499, 951 78 Koliňany

a) pre dieťa umiestnené do centra na základe rozhodnutia súdu o nariadení ústavnej starostlivosti, o nariadení neodkladného opatrenia alebo o uložení výchovného opatrenia:

- Hlavná ul. 499, Koliňany **9 miest;**
- Čerešňová ul. 97, Koliňany **9 miest;**
- profesionálne náhradné rodiny **16 miest.**

b) pre dieťa umiestnené do centra na základe dohody s rodičom alebo osobou, ktorá sa osobne stará o dieťa:

- Hlavná ul. 499, Koliňany **1 miesto;**
- Čerešňová ul. 97, Koliňany **1 miesto.**

c) pre dieťa a jeho rodiča, osobu, ktorá sa osobne stará o dieťa alebo inú blízku osobu dieťaťa umiestnených v centre na základe dohody po predchádzajúcom písomnom odporúčaní orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately:

- Hlavná ul. 499, Koliňany **10 miest.**

POČET ZAMESTNANCOV CENTRA A ŠTRUKTÚRA PRACOVNÝCH MIEST

Celkový schválený počet zamestnancov centra od 01. 04. 2019 je 42.

Odborné činnosti a ďalšie činnosti, ktoré sú realizované **pri výkone opatrení pobytovou formou** sa vykonávajú prostredníctvom odborného tímu, ktorého členmi sú:

- **3 sociálni pracovníci** s dosiahnutým VŠ vzdelaním II. stupňa v študijnom odbore sociálna práca;
- **2 psychológovia** s dosiahnutým VŠ vzdelaním II. stupňa v odbore psychológia;

Odborné činnosti a ďalšie činnosti, ktoré sú realizované **pri výkone opatrení ambulatnou a terénnou formou** sa vykonávajú prostredníctvom:

- **4 sociálnych pracovníkov/asistentov sociálnej práce** s dosiahnutým VŠ vzdelaním I alebo II. stupňa v študijnom odbore sociálna práca;
- **2 psychológov** s dosiahnutým VŠ vzdelaním II. stupňa v odbore psychológia.

V samostatných skupinách je odborná pomoc a starostlivosť zabezpečovaná 12 vychovávateľmi nasledovne:

V samostatnej skupine 1 prostredníctvom:

- **3 pedagogických zamestnancov** s dosiahnutou kvalifikáciou v zmysle Vyhlášky MŠ SR č. 437/2009 Z. z., ktorou sa ustanovujú kvalifikačné predpoklady a osobitné kvalifikačné požiadavky pre jednotlivé kategórie pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov, z toho 2 zamestnancov s dosiahnutým vysokoškolským vzdelaním II. stupňa, 1 zamestnanca s dosiahnutým úplným stredným vzdelaním;
- **2 pomocných vychovávateľov** s ukončeným úplným stredným vzdelaním;
- **1 pomocného vychovávateľa s ekonomickou agendou** s dosiahnutým úplným stredným vzdelaním;

V samostatnej skupine 2 prostredníctvom:

- **3 pedagogických zamestnancov** s dosiahnutou kvalifikáciou v zmysle Vyhlášky MŠ SR č. 437/2009 Z. z., ktorou sa ustanovujú kvalifikačné predpoklady a osobitné kvalifikačné požiadavky pre jednotlivé kategórie pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov, z toho 2 zamestnancov s dosiahnutým vysokoškolským vzdelaním II. stupňa, 1 zamestnanca s dosiahnutým úplným stredným vzdelaním;
- **2 pomocných vychovávateľov**, z toho 1 zamestnanca s ukončeným úplným stredným vzdelaním a 1 zamestnanca s dosiahnutým stredným odborným vzdelaním;
- **1 pomocného vychovávateľa s ekonomickou agendou** s dosiahnutým úplným stredným vzdelaním;

V skupine pre deti, ktoré boli prijaté s rodičmi, osobami, ktoré sa o ne osobne starajú alebo inými blízkymi osobami dieťaťa sú odborné činnosti zabezpečované prostredníctvom:

- **1 pedagogického zamestnanca** s dosiahnutou kvalifikáciou v zmysle Vyhlášky MŠ SR č. 437/2009 Z. z., ktorou sa ustanovujú kvalifikačné predpoklady a osobitné kvalifikačné požiadavky pre jednotlivé kategórie pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov s dosiahnutým vysokoškolským vzdelaním II. stupňa;
- **2 pomocných vychovávateľov** s ukončeným úplným stredným vzdelaním;
- **1 asistenta sociálnej práce** s dosiahnutým VŠ vzdelaním I. stupňa v študijnom odbore sociálna práca.

Starostlivosť v profesionálnych náhradných rodinách je zabezpečovaná prostredníctvom **8 profesionálnych náhradných rodičov** s dosiahnutým úplným stredným vzdelaním.

Zabezpečenie odbornej pomoci alebo činností inými odborníkmi

Ak je v záujme dieťaťa potrebné zabezpečiť odbornú pomoc alebo činnosť, ktorú centrum podľa programu nevykonáva, zabezpečuje ju inou právnickou alebo fyzickou osobou (§49 ods. 5 zákona).

Centrum spolupracuje s:

- **Centrom pedagogicko - psychologického poradenstva a prevencie (CPPPaP) v Nitre**, ktoré poskytuje služby komplexnej diagnostiky v oblasti učenia a výchovného vzdelávania, periodickej rediagnostiky prostredníctvom **odborného tímu - psychologovia, špeciálni pedagógovia a logopédovia s ukončeným vysokoškolským vzdelaním druhého stupňa v danom odbore**;
- **Centrom špeciálno-pedagogického poradenstva (CŠPP) v Nitre, Piešťanoch – Banke**, ktoré poskytuje služby komplexnej diagnostiky v oblasti učenia a výchovného vzdelávania, periodickej rediagnostiky pre deti so špeciálnymi výchovno - vzdelávacími potrebami prostredníctvom **odborného tímu - psychologovia, špeciálni pedagógovia a logopédovia s ukončeným vysokoškolským vzdelaním druhého stupňa v danom odbore**;
- **Ambulanciou klinickej psychológie – Empatia, psychologická ambulancia, s r. o. Vráble**, ktorá realizuje individuálnu psychoterapiu a komplexnú alebo doplnkovú diagnostiku prostredníctvom **kvalifikovaného klinického psychológa s ukončenou atestáciou v odbore klinická psychológia a psychoterapeutickým výcvikom, ktorý je členom Komory psychologov Slovenskej republiky a Slovenskej psychoterapeutickej spoločnosti (SPS)**;
- **Pedopsychiatrickou ambulanciou a klinikou v Nitre**, ktorá zabezpečuje odborné činnosti zamerané na korekciu, prípadnú elimináciu porúch správania, pozornosti, hyperaktivity a iných foriem maladaptívneho správania u detí prostredníctvom **odborníkov v oblasti pedopsychiatrie**.

OPIS VNÚTORNÝCH A VONKAJŠÍCH PRIESTOROV CENTRA

Centrum má v správe **kmeňovú budovu** a **rodinný dom**. Na účely výkonu ambulantnej formy práce má v prenájme **tri kancelárie**, dve v meste Nitra a jednu v meste Zlaté Moravce.

Kmeňová budova.

Kmeňová budova so súpisným číslom 499 sa nachádza v katastri obce Kolíňany na Hlavnej ulici. V kmeňovej budove sú vytvorené priestorové podmienky pre jednu samostatnú skupinu a skupinu pre deti, ktoré boli prijaté s rodičmi, osobami, ktoré sa o ne osobne starajú, alebo inými blízkymi osobami dieťaťa, dokopy s kapacitou 20 miest.

Vnútorne priestory samostatnej skupiny pozostávajú z 3 detských izieb (2 izby sú 3-lôžkové a 1 izba je 4-lôžková), obývacej miestnosti spojenej s kuchyňou, skladu potravín, chodby, skladu ošatenia, kúpeľne, pracovne, kancelárie zamestnancov centra/samostatnej skupiny.

Vnútorne priestory skupiny pre deti, ktoré boli prijaté s rodičmi, osobami, ktoré sa o ne osobne starajú, alebo inými blízkymi osobami pozostávajú zo 4 izieb (3 izby sú 2-lôžkové a 1 izba je 4-lôžková), obývacej miestnosti spojenej s kuchyňou, skladu potravín, chodby, kúpeľne, pracovne, kancelárie zamestnancov centra/ skupiny.

Ku kmeňovej budove prilieha pozemok, na ktorom sú formou ihriska vytvorené priestory pre voľnočasové aktivity detí.

Rodinný dom.

Centrum má v správe okrem kmeňovej budovy aj rodinný dom so súpisným číslom 97, ktorý sa tiež nachádza v katastri obce Kolíňany na Čerešňovej ulici. V rodinnom dome sú vytvorené priestorové podmienky pre jednu samostatnú skupinu s kapacitou 10 miest. Budova má dve podlažia, z ktorých horná časť pozostáva z 3 izieb (2 izby sú 3-lôžkové a 1 je 4-lôžková), kúpeľne, terasy a chodby a dolné podlažie pozostáva z kuchyne, obývacej miestnosti, kancelárskych priestorov pre zamestnancov centra/samostatnej skupiny, skladu potravín, chodby, kúpeľne a samostatného WC. Súčasťou rodinného domu je dvor, ktorý je využívaný na voľnočasové aktivity detí.

Bytové priestory profesionálnych náhradných rodičov.

Profesionálni náhradní rodičia poskytujú starostlivosť ustanovenému počtu detí v rodinných domoch a v bytoch, ktorých sú vlastníkami. Nehnutelnosti spĺňajú náležitosti

ustanovené platnými zákonmi a inými právnymi predpismi, najmä s dôrazom na zaistenie bezpečnosti a ochrany detí. Vnútorne priestory bytových jednotiek sú usporiadané tak, aby každé dieťa v starostlivosti profesionálneho náhradného rodiča, malo vytvorené podmienky pre jeho priaznivý fyzický, psychický a sociálny vývin.

Priestory ambulancií v meste Nitra a Zlaté Moravce.

Priestory ambulancie v Nitre pozostávajú z dvoch kancelárií vo viacpodlažnej budove v centre mesta. Kancelária psychológa sa nachádza na prízemí a kancelária sociálnych pracovníkov sa nachádza na druhom poschodí.

Priestory ambulancie v Zlatých Moravciach pozostávajú z jednej kancelárie, ktorá sa nachádza na šiestom poschodí budovy situovanej v centre mesta.

Priestory oboch ambulancií sú účelne zariadené pre výkon opatrení ambulatnou formou.

Opis podmienok zachovania súkromia

V centre je rešpektované právo dieťaťa a plnoletých fyzických osôb na súkromie. Každé dieťa a plnoletá fyzická osoba má v centre a v domácnosti profesionálneho náhradného rodiča vyhradenú časť v izbe, priestor pre osobné veci. Má samostatnú posteľ a skrinku na oblečenie. V rámci prípravy na vyučovanie má dieťa v izbe k dispozícii písací stôl a stoličku. Dieťa má právo na výber oblečenia, skrášľovania prostredia vo svojom priestore. Veku primerane a s ohľadom na mentálne schopnosti dieťaťa sa umožňuje dieťaťu tráviť čas osamote. Dieťa a plnoletá fyzická osoba majú chránené súkromie počas intimity pri hygiene, je rešpektovaná ich sexualita. Je im umožnená úschova cenných vecí v uzamknutých priestoroch, dohoda o úschove je zdokumentovaná.

Opis podmienok na osobnú hygienu

Jednou zo základných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb detí a plnoletých fyzických osôb je dodržiavanie osobnej hygieny, teda starostlivosť o čistotu tela, vlasov a chrupu. Deti a plnoleté fyzické osoby majú na zabezpečenie osobnej hygieny primeraný počet spŕch. Kúpeľne sú dostatočne veľké, aby umožnili každému dieťaťu a plnoletej fyzickej osobe umyť sa bez prekážok v podmienkach primeraného hygienického štandardu. Sprchovacie kúty sú vybavené teplou a studenou tečúcou vodou a sú oddelené sprchovým závesom z dôvodu zachovania súkromia pri sprchovaní. Deti a plnoleté fyzické

osoby majú k dispozícii aj primeraný počet umývadiel s tečúcou studenou a teplou vodou a dostatočný počet záchodových mís.

SPÔSOB OBOZNÁMENIA DETÍ A RODIČOV S PROGRAMOM CENTRA

Deti, mladí dospelí a rodičia sú oboznamovaní s programom centra prostredníctvom odborných metód: rozhovor, verifikácia, diskusia, vysvetľovanie, kontrolné otázky na porozumenie a pod..

Program centra je zverejnený pri vstupe do budovy centra na nástenke a je sprístupnený na webovom sídle centra <https://www.centrumkolinany.sk/>.

Pri výkone **opatrení pobytovou formou** sú deti oboznámené s programom centra pri ich prijatí do centra, najneskôr do 48 hodín od prijatia, prostredníctvom kompetentných zamestnancov – vychovávateľov/profesionálnych náhradných rodičov a sociálnych pracovníkov centra.

Deti sú oboznamované s programom centra primerane ich veku a rozumovej vyspelosti. S prostredím a pravidlami sú oboznamované postupne, s ohľadom na ich aktuálne prežívanie. Centrum napomáha adaptácii detí jasnou komunikáciou o dôvodoch umiestnenia, pomáha im spracovať traumu z odlúčenia, pracuje s ich životnou históriou.

Dieťa a jeho rodič, osoba, ktorá sa osobne stará o dieťa, alebo iná blízka osoba dieťaťa umiestnení v centre na základe dohody po predchádzajúcom písomnom odporúčaní orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, sú oboznamovaní s programom centra prostredníctvom sociálneho pracovníka centra pri podpísaní dohody.

Rodičia a ich deti, pre ktorých sú vykonávané **opatrenia ambulantnou a terénnou formou**, sú oboznamovaní s programom centra prostredníctvom sociálneho pracovníka centra pri podpísaní dohody.

SPÔSOB ZAPÁJANIA SPOLUPRACUJÚCICH SUBJEKTOV DO ODBORNEJ PRÁCE CENTRA

Centrum pravidelne komunikuje a spolupracuje s **orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, obcou, prípadne akreditovanými a inými subjektmi**, ktoré v predchádzajúcom období participovali na poskytovaní pomoci rodine. Centrum má aktuálne

Centrum pre deti a rodiny Koliňany
Hlavná ul. 499, 951 78 Koliňany

informácie o podmienkach v rodine, spolupracuje na zabezpečení rodinného prostredia pre deti formou sanácie biologickej rodiny, príp. zabezpečením náhradnej rodinnej starostlivosti.

V spolupráci s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately a obcou vypracováva plán sociálnej práce. Využíva odborné metódy sociálnej práce, pri plánovaní využíva metódu prípadovej konferencie. Vytvára podmienky na jej realizáciu v čase do 1 mesiaca od príchodu dieťaťa do zariadenia prioritne za účelom podpory rodiny a skrátenia času pobytu dieťaťa v zariadení. Na základe jej záverov a tiež výsledkov komplexnej odbornej diagnostiky vypracováva individuálny plán rozvoja osobnosti dieťaťa. Do plánovania aktívne zapája dieťa a jeho rodinu alebo osobu blízku dieťaťu.

Pri zabezpečení ďalších odborných činností, najmä za účelom dosiahnutia priaznivého psychického, fyzického a sociálneho vývinu dieťaťa, centrum spolupracuje s centrami pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie, špeciálno-pedagogickými poradňami, školskými a zdravotníckymi zariadeniami.

Centrum pedagogicko - psychologického poradenstva a prevencie (CPPPaP) Nitra,
J. Vuruma č. 2 poskytuje súčinnosť centru v oblastiach:

- Učenia a vzdelávania - vykonáva psychologickú a špeciálno - pedagogickú diagnostiku a starostlivosť na základe prípadných odporúčaní zo školského zariadenia alebo odborného tímu centra pre deti počas školskej dochádzky, zameranú na podporu motivácie k učeniu a hľadanie vhodných spôsobov vzdelávania. Rovnako poskytuje poradenské, metodické a informačné služby v oblasti vzdelávania a osobného rastu detí až do ukončenia prípravy na povolanie. Pri deťoch so špecifickými vývinovými poruchami reči a jazyka zároveň poskytuje poradenstvo v oblasti logopédie, napr. odstraňovanie jazykových dysfunkcií, rozvoj reči a jazykových schopností. Poskytuje poradenstvo a odbornú starostlivosť aj pri vývinových poruchách učenia (dyskalkúlia, dyslexia, dysgrafia, dysortografia) a pri poruchách aktivity a pozornosti;
- Výchovného poradenstva - orientuje sa na poskytovanie výchovných odporúčaní pre deti;
- Odborných konzultácií - určené pre odborný tím centra a pedagogických zamestnancov v školách, s ktorými deti prichádzajú do kontaktu;
- Diagnostiky - realizuje diagnostiku a poradenstvo pre deti so špeciálno - výchovno - vzdelávacími potrebami, v rámci diagnostiky vypracováva odborné správy, súčasťou ktorých je záver a odporúčania pri ďalšej práci s dieťaťom. Okrem uvedeného

realizuje určenie školskej zrelosti dieťaťa pred nástupom do základnej školy a vyšetrenie intelektových schopností.

Centrum špeciálno-pedagogického poradenstva (CŠPP) Piešťany – Banka, Tehelná 7; Levice, I. Krasku 3; Nitra, Mudroňova 1 a Topoľčany, Janka Kráľa 1.

Centrá poskytujú odbornú pomoc v oblastiach:

- Psychologickej starostlivosti - poskytujú psychologickú diagnostiku a rediagnostiku (napr. jednotlivých kognitívnych schopností ako intelektu, pamäte, reči, pozornosti). Zároveň realizujú diagnostiku vývinovej úrovne dieťaťa pomocou špecializovaných škál a diagnostiku osobnosti;
- Logopedickej starostlivosti - v rámci ktorej sa realizuje diagnostika narušenej komunikácie a poskytnutie odporúčaní na rozvoj kognitívnych schopností s dôrazom na rozvoj reči;
- Špeciálno-pedagogickej starostlivosti - uskutočňujú špeciálno - pedagogickú diagnostiku a rediagnostiku vývinových porúch, špeciálnopedagogické korekcie a reedukačné cvičenia, pomoc pri zaškolení a prehodnocovaní vhodnosti integrácie detí so špeciálno – výchovno - vzdelávacími potrebami do bežných základných a stredných škôl a navrhujú odporúčania zariadeniu pri práci s deťmi.

Ambulancia klinickej psychológie Vrábľa, Hlavná 35 a Nitra, Špitálska 6

Ambulancia klinickej psychológie pre účely centra poskytuje súčinnosť:

- Pri riešení výchovných ťažkostí, porúch správania a prežívania, nadmerných afektov negativizmu a zlosti;
- Poskytovaním komplexných a čiastkových diagnostických vyšetrení podľa potreby;
- Poskytovaním psychoterapeutickej starostlivosti za účelom zlepšenia aktuálneho psychického stavu alebo korekcie nežiaduceho správania.

Pedopsychiatrická ambulancia a klinika Nitra, Špitálska ulica 6

Pedopsychiatrická ambulancia s klinikou poskytuje centru:

- Komplexnú zdravotnú starostlivosť deťom so širokou škálou duševných porúch (poruchami pozornosti a hyperaktivity, poruchami správania, emotivity, nerovnomerného vývinu osobnosti, deprivačných syndrómov a pod.);

- V prípade závažnejších psychických ochorení realizuje starostlivosť formou hospitalizácie na klinike za účelom pozorovania, stanovenia diagnózy a nastavenia medikamentózneho liečby;
- Odporúčania odbornému tímu pri práci s dieťaťom;
- Periodicky opakované stretnutia s cieľom prekonzultovania zdravotného stavu mal. detí.

PLÁNOVANIE A VYHODNOCOVANIE VÝCHOVNEJ ČINNOSTI V SAMOSTATNÝCH SKUPINÁCH

Výchova v centre smeruje k rozvoju osobnosti dieťaťa, jeho nadania a duševných schopností. Výchovné pôsobenie smeruje k emocionálnemu naplneniu dieťaťa vychádzajúc z jeho individuality a mentálnej úrovne, pričom kľúčovým prvkom výchovného procesu je individuálny prístup, názornosť, systematickosť, pozitívny príklad a reálny zážitok zo životných skúseností ako aj praktických zručností rodinného života.

Výchova v samostatnej skupine je počas pobytu dieťaťa v centre realizovaná vychovávateľmi v spolupráci s pomocnými vychovávateľmi a odborným tímom centra. V profesionálnych náhradných rodinách výchovný proces zabezpečujú profesionálni náhradní rodičia, podobne ako v samostatných skupinách v spolupráci s odborným tímom centra.

Výchovná činnosť je v centre upravená **Plánom výchovnej činnosti**, ktorý sa plánuje a vypracováva pre každú samostatnú skupinu na obdobie 1 roka. Pri jeho príprave sa prihliada na vek, záujmy, intelekt a schopnosti detí umiestnených v samostatnej skupine. Na jeho vypracovaní spolupracujú vychovávatelia samostatnej skupiny a psychológovia centra, vyhodnotenie sa realizuje na komunitných stretnutiach aj za prítomnosti detí, ktorých názory a vyjadrenia sú kritériami úspešnosti realizovaných výchovných činností, súčasne poskytujú spätnú väzbu realizátorom jednotlivých aktivít.

Výchovná činnosť v samostatných skupinách sa zameriava na oblasti:

- oblasť správania,
- oblasť vzdelávania,
- oblasť rozvoja záujmov,
- oblasť socializácie,
- oblasť upevňovania vzťahov s biologickou rodinou.

V oblasti správania sa vychovávatelia systematicky zameriavajú na osvojenie základov slušného spoločenského správania, vzájomnú toleranciu medzi rovesníkmi, rešpektovanie dospelých osôb. V rámci pravidelných denných komunitných stretnutí s deťmi v samostatnej skupine riešia aktuálne otázky týkajúce sa prejavov správania detí, ich príčin a tiež ich následkov.

V oblasti vzdelávania vychovávatelia v priebehu školského roka systematicky precvičujú a upevňujú preberané učivo zo školy. Dohliadajú na pravidelné vypracovávanie domácich úloh a prípravu na vyučovanie. Súčasne sú deti vedené k osvojeniu si sebaobslužných činností, systematickému plneniu úloh a domácich prác primeraných veku detí a v neposlednom rade k upevňovaniu hygienických návykov.

V oblasti rozvoja záujmov sa vychovávatelia zameriavajú na realizáciu aktivít s prihliadnutím na vek a schopnosti detí v centre. Činnosti s deťmi predškolského a mladšieho školského veku sú zamerané na rozvoj jemnej motoriky prostredníctvom tvorivých aktivít ako napr. kreslenie, vyfarbovanie, navliekanie, strihanie, skladanie a pod.. Výtvarnými činnosťami a ich rôznymi technikami sa napomáha rozvoju fantázie detí. Staršie deti sú podporované v rozvoji svojich záujmových činností prostredníctvom rôznych aktivít, ktoré majú súčasne pozitívny vplyv aj na rozvoj koncentrácie, logiky, pamäti, slovnej zásoby. Prostredníctvom športových činností sa rozvíja hrubá motorika, telesná zdatnosť, kolektívna kooperácia a vytrvalosť.

V oblasti socializácie sa vychovávatelia zameriavajú na kontakt dieťaťa s užším aj širším sociálnym prostredím. Deťom sa vytvára priestor na účasť na rôznych kultúrnych, spoločenských a športových udalostiach. S prihliadnutím na vek a špecifické potreby sú deťom vytvárané možnosti tráviť voľný čas mimo centra, nadväzovať kontakty s inými deťmi.

V oblasti upevňovania vzťahov s biologickou rodinou vychovávatelia samostatnej skupiny podporujú kontakty s rodičmi a inými rodinnými príslušníkmi prostredníctvom telefonických rozhovorov, osobných kontaktov pri návšteve centra ako aj počas krátkodobých pobytov v domácom prostredí. S cieľom upevniť vzájomné vzťahy sú v centre organizované rôzne akcie, na ktoré sú pozývaní aj rodičia a blízke osoby detí.

Psychológovia centra v rámci výchovnej činnosti realizujú:

- **Sociálno-psychologické výcviky (SPV)**

Cieľom výcviku je podpora sebareflexie, poskytnutie spätnej väzby v súvislosti s prehodnotením vlastného správania, hlbšie porozumenie vlastnému prežívaniu a emóciám. Deti majú možnosť v rámci SPV prežiť, natréňovať alebo zvnútorňovať si niektorú

z efektívnych foriem komunikácie, správania, zručností, prípadne osvojiť si techniky efektívneho zvládania záťažových situácií, učiť sa sebapoznávaniu, zvyšovať citlivosť k neverbálnym prejavom správania, posilňovať schopnosť sebvýjadrovania, schopnosť asertivity a empatie.

- **Preventívne programy**

Preventívne programy sú zamerané na podporu a ochranu psychického a fyzického zdravia detí. V rámci prevencie dochádza k osvete v danej problematike, účinnému vzdelávaniu, vzájomnému ovplyvňovaniu a podnecovaniu detí k žiaducemu správaniu. Prevencia sa realizuje v centre minimálne dvakrát ročne so zameraním na protidrogovú tematiku a na predchádzanie rizikómu sexuálnemu správaniu. V prípade potreby sa uskutočňujú preventívne aktivity aj s iným zameraním ako napr. kyberšikana, rizikové správanie v spoločnosti, gambling a pod. Tieto programy sú realizované rôznymi formami - individuálne alebo skupinové sedenia. V rámci prevencie sa v centre organizujú aj prednášky externých odborníkov, napr. so zástupcami občianskych združení, policajného zboru, z oblasti medicíny a pod. Jednotlivé preventívne aktivity majú výchovný a vzdelávací charakter a predchádzajú vzniku sociálno-patologických javov v spoločnosti.

Výchovná činnosť samostatnej skupiny v centre sa vykonáva v súlade s nastaveným **denným režimom:**

- 06.00 – 7.00 - budiček, osobná hygiena, raňajky, obliekanie, upratanie izieb, odchod do škôl
- 11.30 – 14.00 - príchod detí zo škôl, obed
- 12.00 – 15.00 - odpočinok, individuálne rozhovory s deťmi
- 15.00 – 16.00 - príprava na vyučovanie
- 16.00 – 18.00 - voľnočasové aktivity, príprava olovrantu, večere,
- 18.00 – 18.30 - večera
- 18.30 – 19.00 - služby, komunita - zhodnotenie dňa
- 19.00 – 20.00 - večerná hygiena
- 20.00 – večierka detí do 10 rokov veku
- 21.00 - večierka detí od 10 do 15 rokov veku
- 22.00 - večierka detí nad 15 rokov veku.

TVORBA A VYHODNOCOVANIE ČIASTKOVÝCH PLÁNOV INDIVIDUÁLNEHO PLÁNU ROZVOJA OSOBNOSTI DIEŤAŤA

Individuálny plán rozvoja osobnosti dieťaťa

Za účelom dosiahnutia priaznivého psychického, fyzického a sociálneho vývinu dieťaťa sa v centre vypracováva pre každé umiestnené dieťa na základe rozhodnutia súdu o nariadení ústavnej starostlivosti, o nariadení neodkladného opatrenia alebo o uložení výchovného opatrenia individuálny plán rozvoja osobnosti dieťaťa.

Individuálny plán rozvoja osobnosti dieťaťa predstavuje súbor čiastkových plánov vykonávania odborných činností v centre, jeho súčasťou je:

- Plán sociálnej práce,
- Plán výchovnej práce s dieťaťom,
- Hlavné úlohy psychologickéj činnosti psychológa centra.

Obsahom individuálneho plánu rozvoja osobnosti dieťaťa je:

- cieľ odbornej práce s dieťaťom, jeho rodinou alebo osobou, ktorá sa osobne stará o dieťa a ďalšími fyzickými osobami, ktorý určí orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately a centrum spoločne,
- kontaktné údaje zamestnanca, ktorý koordinuje plnenie úloh individuálneho plánu rozvoja osobnosti dieťaťa v centre,
- kontaktné údaje zamestnanca orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, ktorý vedie a koordinuje plnenie plánu sociálnej práce s dieťaťom.

Individuálny plán rozvoja osobnosti dieťaťa je vypracovaný sociálnym pracovníkom centra najneskôr 1 mesiac od prijatia dieťaťa do centra najmä v spolupráci so zástupcom orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately. Cieľ individuálneho plánu rozvoja osobnosti dieťaťa je rovnaký ako cieľ plánu sociálnej práce s dieťaťom orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately a jeho plnenie sa hodnotí centrom a orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately v určených termínoch nie kratších ako dva mesiace. Na cieľ individuálneho plánu rozvoja osobnosti dieťaťa nadväzujú ciele čiastkových plánov a hlavné úlohy psychologickéj činnosti.

Plán sociálnej práce

Obsahom plánu sociálnej práce je:

- miera ohrozenia dieťaťa,
- zhodnotenie situácie dieťaťa a jeho rodiny,
- spolupracujúce subjekty na tvorbe plánu sociálnej práce, ak sa na tvorbe plánu sociálnej práce podieľali,
- ciele sociálnej práce v centre,
- konkrétne úlohy na dosiahnutie cieľov:
 - centra vrátane metód sociálnej práce,
 - orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately,
 - plánu sociálnej práce s rodinou orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately,
 - obce, akreditovaného subjektu, ak sa podieľajú na plnení plánu sociálnej práce,
 - ďalších osôb, ak boli v pláne určené úlohy pre tieto osoby.
- kritérium hodnotenia splnenia alebo úlohy a termín prehodnotenia úlohy,
- výsledok prehodnotenia plnenia úloh,
- výsledok prehodnotenia miery ohrozenia dieťaťa,
- ďalšie rozhodujúce skutočnosti.

Plán sociálnej práce vypracováva sociálny pracovník centra súčasne s vypracovaním individuálneho plánu rozvoja osobnosti dieťaťa. Jeho vyhodnotenie sa realizuje na základe dohody všetkých subjektov, ktoré sa podieľajú na dosiahnutí čiastkových cieľov v termíne ustanovenom na prehodnotenie úloh.

Plán prípravy na osamostatnenie sa mladého dospelého

Najmenej rok pred dovŕšením plnoletosti dieťaťa je súčasťou plánu sociálnej práce plán prípravy na osamostatnenie sa mladého dospelého. Na plánovaní sa zúčastňuje aj dieťa a jeho rodina, príp. jemu blízke osoby. Na tvorbe a realizácii plánu participuje najmä orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately a obec. Plán sa priebežne, najmenej 1 x mesačne prehodnocuje odborným tímom centra – sociálnym pracovníkom a psychológom centra a podľa vopred stanovených termínov v pláne so zástupcami spolupracujúcich subjektov.

Plán prípravy na osamostatnenie sa mladého dospelého sa realizuje v troch oblastiach:

- príprava dieťaťa a mladého dospelého na trh práce so zameraním na vzdelanie, ekonomické zabezpečenie a sociálne začlenenie:
 - vedieť sa postarať o svoj vzhľad a zdravie,
 - vedieť plánovať a efektívne využívať čas,
 - vedieť samostatne využívať dopravné, poštové a telekomunikačné služby,
 - vedieť efektívne riadiť a plánovať svoju finančnú budúcnosť,
 - vedieť disponovať sociálnymi zručnosťami.
- príprava dieťaťa a mladého dospelého na bývanie:
 - vedieť si upratať,
 - vedieť zabezpečiť starostlivosť o domácnosť,
 - ovládať základy varenia,
 - vedieť stolovať.
- práca s dieťaťom a mladým dospelým so zameraním na vzťahy s pôvodným sociálnym prostredím a biologickou rodinou
 - poznať význam rodiny,
 - získať prehľad o reálnej možnosti začlenenia dieťaťa do pôvodného sociálneho prostredia.

Plán výchovnej práce s dieťaťom

Ďalším čiastkovým plánom individuálneho plánu rozvoja osobnosti dieťaťa je plán výchovnej práce s dieťaťom.

Prvým nevyhnutným predpokladom pre jeho tvorbu je komplexná odborná diagnostika - pedagogická, psychologická a sociálna, ktorá vychádza z dostupných diagnostických správ a internej diagnostiky, realizovanej v spolupráci odborného a výchovného tímu. Jej výstupom je identifikovanie silných stránok a rozvojových potrieb dieťaťa v jednotlivých oblastiach a odporúčania pre konkrétne úlohy vedúce k napĺňaniu týchto potrieb.

V plánovaní sa striedajú zložky výchovných oblastí:

- oblasť prežívania a správania,
- oblasť vzdelávania,
- oblasť rozvoja záujmov, zručností a schopností,
- práca s Knihou života,

- oblasť životnej perspektívy.

Plán výchovnej práce s dieťaťom obsahuje reálne a konkrétne ciele, ktoré zodpovedajú schopnostiam, záujmom a potrebám dieťaťa. Úlohy vyplývajúce z plánu výchovnej práce sú pravidelne, minimálne 1 x mesačne vyhodnocované za účasti všetkých vychovávateľov samostatnej skupiny/profesionálnych náhradných rodičov a odborného tímu. Do tvorby a vyhodnocovania plánu výchovnej práce je zapájané aj samotné dieťa, dostáva priestor na diskusiu o opatreniach, ktoré sa ho týkajú.

Hlavné úlohy psychologickéj činnosti psychológa centra

Jednou zo súčastí individuálneho plánu rozvoja osobnosti dieťaťa sú aj hlavné úlohy psychologickéj činnosti psychológa centra. Psychológ centra vykonáva psychologickú činnosť v troch fázach, pričom každá z nich má svoje osobité hlavné úlohy:

- Prvá fáza sa viaže k procesu prijatia a adaptácie klienta. V tomto období psychológ poskytuje dieťaťu psychologickú intervenciu, ktorá je vykonaná do 48 hodín od jeho prijatia do zariadenia. Dôraz kladie na podporu, stabilizáciu a skrining aktuálneho emočného stavu. V priebehu prvých troch mesiacov sa realizuje skrining najmenej dvakrát mesačne prostredníctvom odborných metód - rozhovorom s klientom, vychovávateľom/profesionálnym náhradným rodičom, pozorovaním alebo inými psychologickými metódami a technikami. Do troch mesiacov od prijatia dieťaťa do centra sa realizuje vstupná psychodiagnostika. Výstupom činnosti je psychologická diagnostická správa, záznam o procese adaptácie a plán psychologickéj starostlivosti o klienta.
- V druhej fáze, po uplynutí obdobia troch mesiacov od prijatia dieťaťa, psychológ realizuje periodickú psychodiagnostiku, u dieťaťa mladšieho ako jeden rok raz mesačne, u dieťaťa od jedného do troch rokov každé tri mesiace.

Psychologická starostlivosť je realizovaná individuálnou a skupinovou formou. Individuálna práca je zabezpečovaná minimálne raz mesačne prostredníctvom skriningu aktuálneho psychického a emočného stavu a psychologického poradenstva. Skupinová práca spočíva v sociálno-psychologických výcvikoch vykonávaných raz mesačne. Polročne sú realizované preventívne programy zamerané na zamedzenie užívania návykových látok a prevenciu sexuálneho zneužívania.

- Tretia fáza sa viaže na obdobie po odchode klienta zo zariadenia, kedy je poskytovaná psychologická starostlivosť mladému dospelému na základe jeho žiadosti.

TVORBA A VYHODNOCOVANIE INDIVIDUÁLNEHO PLÁNU ODBORNEJ PRÁCE S DIEŤAŤOM A JEHO RODINOU

Plán vykonávania opatrení pobytovou formou

Pre dieťa umiestnené v centre na základe dohody s rodičom alebo osobou, ktorá sa osobne stará o dieťa, pre dieťa a jeho rodiča, osobu, ktorá sa osobne stará o dieťa alebo inú blízku osobu dieťaťa umiestnených v centre na základe dohody po predchádzajúcom písomnom odporúčaní orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately sa v centre vypracováva plán vykonávania opatrení pobytovou formou, ktorý obsahuje:

- mieru ohrozenia dieťaťa,
- zhodnotenie situácie dieťaťa a jeho rodiny,
- spolupracujúce subjekty na tvorbe plánu sociálnej práce, ak sa na tvorbe plánu sociálnej práce podieľali,
- ciele sociálnej práce v centre,
- konkrétne úlohy na dosiahnutie cieľov:
 - centra vrátane metód sociálnej práce (aj úlohy psychologickéj činnosti),
 - orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately,
 - obce, akreditovaného subjektu, ak sa podieľajú na plnení plánu sociálnej práce,
 - ďalších osôb, ak boli v pláne určené úlohy pre tieto osoby.
- kritérium hodnotenia splnenia alebo úlohy a termín prehodnotenia úlohy,
- výsledok prehodnotenia plnenia úloh,
- výsledok prehodnotenia miery ohrozenia dieťaťa,
- ďalšie rozhodujúce skutočnosti.

Plán vykonávania opatrení pobytovou formou pre dieťa umiestnené v centre na základe dohody je vypracovaný sociálnym pracovníkom centra v deň podpísania dohody v spolupráci so zástupcom orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, rodičom, osobou, ktorá sa osobne stará o dieťa alebo inými subjektmi spolupracujúcimi pri výkone opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately. Jeho plnenie sa hodnotí centrom, orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, spolupracujúcimi subjektmi

a rodičom dieťaťa, prípadne osobou, ktorá sa osobne stará o dieťa v určených termínoch nie kratších ako dva mesiace.

Plán vykonávania opatrení pobytovou formou pre dieťa a jeho rodiča, osobu, ktorá sa osobne stará o dieťa alebo inú blízku osobu dieťaťa umiestnených v centre na základe dohody po predchádzajúcom písomnom odporúčaní orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately je vypracovaný sociálnym pracovníkom centra v deň podpísania dohody v spolupráci so zástupcom orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, rodičom, osobou, ktorá sa osobne stará o dieťa alebo inou blízkou osobou dieťaťa a inými subjektmi spolupracujúcimi pri výkone opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately. Jeho plnenie sa hodnotí centrom, orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, spolupracujúcimi subjektmi, rodičmi dieťaťa, príp. osobou, ktorá sa osobne stará o dieťa alebo inou blízkou osobou dieťaťa v týždenných intervaloch. Plán je vypracovaný na obdobie jedného mesiaca, pred uplynutím určeného obdobia sa prehodnotí jeho plnenie a na základe záverov sa pri predĺžení dohody vypracováva nový plán vykonávania opatrení pobytovou formou.

Plán vykonávania opatrení ambulantnou alebo terénnou formou

Pri výkone opatrení ambulantnou a terénnou formou pre rodiny centrum vypracováva plán vykonávania opatrení ambulantnou alebo terénnou formou. Obsahom plánu sú:

- odborné metódy práce a podrobnosti ich vykonávania,
- rozsah vykonávaných metód vyjadrený v osobohodinách,
- označenie a pracovné zaradenie zamestnanca centra, ktorý zodpovedá za vykonávanie opatrení,
- počet zamestnancov, ktorí sa podieľajú na vykonávaní opatrení,
- dôvody ukončenia vykonávania odborných činností,
- spôsob a časový harmonogram priebežného a záverečného hodnotenia vykonávania opatrení v centre.

Na základe odporúčaní orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately centrum uzatvorí s rodinou kontrakt o poskytnutí vybraných opatrení ambulantnou alebo terénnou formou. Po uzatvorení kontraktu centra s rodinou dieťaťa, plán vykonávania opatrení ambulantnou alebo terénnou formou vypracováva odborný tím centra vykonávajúci ambulantnú a terénnu sociálnu prácu spolu s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí

a sociálnej kurately, rodičom maloletého dieťaťa a maloletým dieťaťom v závislosti od jeho rozumovej schopnosti a vyspelosti. Plán vykonávania opatrení ambulantnou alebo terénnou formou sa vyhodnocuje v pravidelných časových intervaloch dohodnutých v pláne, nie kratších ako dva mesiace.

PODMIENKY PRE ZÁUJMOVÚ, ŠPORTOVÚ, KULTÚRNU A REKREAČNÚ ČINNOSŤ

Dieťa má v centre a v profesionálnej náhradnej rodine právo na oddych, hry a účasť na kultúrnom živote a umeleckých aktivitách v priestoroch centra, v domácnosti profesionálneho náhradného rodiča i mimo centra v súlade so svojimi záujmami a schopnosťami. Vytvára sa mu priestor na spolurozhodovaní o svojich voľnočasových aktivitách.

Podujatia a aktivity realizované centrom sa vyznačujú integračným a inkluzívnym charakterom. Cieľom je skvalitnenie vzťahu v rovine dieťa v náhradnej starostlivosti vs. sociálne prostredie. Ich poslaním je okrem iného aj minimalizovať alebo zmierniť dôsledky negatívneho vplyvu sociálne znevýhodneného prostredia na deti a ich opätovné včlenenie do intaktných spoločenských vzťahov. Voľnočasové aktivity detí zohrávajú nezastupiteľnú úlohu pri ich socializácii a sebarealizácii, súčasne predstavujú prvok v prevencii sociálno-patologických javov a nežiaducich foriem správania.

- **Záujmová činnosť** je realizovaná prostredníctvom krúžkov podľa vlastného výberu detí na základných školách, ktoré navštevujú, príp. v Centre voľného času v Nitre.
- **Kultúrna činnosť** je deťom sprostredkovaná účasťou na divadelných, filmových predstaveniach a hudobných koncertoch s cieľom obohatenia výchovného pôsobenia o umelecký zážitok.
- **Športová aktivita** detí je podporovaná sprístupnením ihriska v areáli centra, príp. v blízkosti sídla centra prostredníctvom miestneho futbalového klubu a klubu bojových umení pod vedením kvalifikovaných trénerov.
- **Rekreačná činnosť** je zabezpečená v letnom období v závislosti od finančných možností centra. Pri výbere účastníkov rekreačnej činnosti sa prihliada na možnosť dieťaťa tráviť krátkodobý pobyt v biologickej rodine, príp. v domácom prostredí blízkej osoby.

Za účelom aktívneho relaxu a podpory zdravého životného štýlu je voľný čas detí aktívne vyplňaný prostredníctvom rôznych hier a vychádzok v sprievode vychovávateľov do blízkeho okolia.

Aktivity v rámci záujmovej, športovej, kultúrnej a rekreačnej oblasti pre deti v profesionálnych náhradných rodinách sú plánované a realizované profesionálnymi náhradnými rodičmi v súlade so záujmami a schopnosťami detí. Pri výbere aktivít je prihliadané na priaznivý psychický, fyzický a sociálny vývin detí.

PODMIENKY PRE PREJAVOVANIE NÁBOŽENSKÉHO VYZNANIA A VIERY

V centre a v profesionálnych náhradných rodinách sa rešpektuje sloboda náboženského vyznania a právo prejavovať svoje náboženské vyznanie alebo vieru bohoslužbou, účasťou na vyučovaní a na obradoch. V blízkosti sídla centra a bydliska profesionálnych náhradných rodičov je možnosť zúčastňovať sa na bohoslužbách v rímsko-katolíckom kostole, tiež prijímať sviatosti. Deťom je umožnené slobodne sa rozhodnúť navštevovať náboženskú náuku.

ZABEZPEČENIE ZDRAVOTNEJ STAROSTLIVOSTI

Centrum zabezpečuje starostlivosť o duševné a telesné zdravie dieťaťa umiestneného v centre na základe rozhodnutia súdu a dohody s rodičom alebo osobou, ktorá sa osobne stará o dieťa.

- Najneskôr do 1 týždňa od prijatia dieťaťa je realizovaná **vstupná lekárska prehliadka** poskytovateľom zdravotnej starostlivosti – Zdravotné stredisko Jelenec. Pediatrické vyšetrenie je realizované MUDr. Marekom Fúskom a stomatologické vyšetrenie MUDr. Júliou Šabovou. Na vstupnú lekársku prehliadku sprevádza dieťa vychovávateľ centra.
- Pravidelné **preventívne prehliadky u pediatra a stomatóloga sú zabezpečované jedenkrát ročne**. Termín stanovuje ošetrojúci lekár.

Zdravotný a duševný stav dieťaťa je pravidelne sledovaný, v prípade ochorenia centrum zabezpečuje dieťaťu okamžitú starostlivosť v zmysle pokynov ošetrojúceho lekára.

Špecializované odborné vyšetrenia sú realizované v okresnom meste Nitra prostredníctvom nemocnice s poliklinikou a fakultnou nemocnicou, ktoré disponujú možnosťami vyšetrenia odborných lekárov - neurológ, gastroenterológ, pedopsychiater, kardiológ, oftalmológ, urológ, nefrológ, alergoimunológ, dermatológ, ORL, logopéd, klinický psychológ a pod..

Zdravotná starostlivosť deťom umiestneným v profesionálnych náhradných rodinách sa poskytuje pediatrom v mieste bydliska profesionálneho náhradného rodiča. V prípade

potreby špecializovaného odborného vyšetrenia je starostlivosť vyhľadávaná a poskytovaná podľa dostupnosti odborných lekárov k miestu pobytu profesionálneho náhradného rodiča. Profesionálny náhradný rodič sa riadi pokynmi lekára a je zodpovedný za podávanie predpísanej liečby.

Záznamy o zdravotnej starostlivosti sa vedú v individuálnom pláne rozvoja osobnosti dieťaťa a v **správach o zdravotnom stave dieťaťa**, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou spisovej dokumentácie každého dieťaťa.

Záznamy o podávaní liekov sa vedú v **knihe denného hlásenia** a v samostatných **záznamoch o podávaní liekov**. Každá samostatná skupina je vybavená lekárničkou, ktorej evidencia liekov je vedená zodpovedným zamestnancom. Manipulovať s lekárničkou je oprávnený iba zamestnanec samostatnej skupiny.

Zdravotná starostlivosť o deti sa zabezpečuje aj prostredníctvom dodržiavania hygieny priestorov v centre na základe hygienicko-prevádzkového poriadku, schváleného príslušným regionálnym úradom verejného zdravotníctva. Centrum zabezpečuje celkovú čistotu a bezinfekčnosť prostredia, t.j. izieb detí, spoločných priestorov, hygienických priestorov, kancelárií, skladov a vonkajších priestorov užívaných deťmi podľa pokynov vyplývajúcich z hygienicko-prevádzkového poriadku.

Zdravotnú starostlivosť o dieťa a jeho rodiča, osobu, ktorá sa osobne stará o dieťa alebo inú blízku osobu dieťaťa umiestnených v centre na základe dohody po predchádzajúcom písomnom odporúčaní orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately zabezpečuje rodič, osoba, ktorá sa osobne stará o dieťa alebo inú blízku osobu dieťaťa, ak je vzdialenosť ich obvyklého pobytu do 30 km od sídla centra. V prípade, ak je ich obvyklý pobyt vo vzdialenosti nad 30 km, je možné zo strany centra zabezpečiť sprevádzanie klientov za účelom uzavretia dohody o poskytovaní lekárskej starostlivosti v Zdravotnom stredisku Jelenec, ktoré ponúka zdravotné služby všeobecného lekára pre dospelých, pediatra a stomatóloga.

ZABEZPEČENIE ŠKOLSKEJ DOCHÁDZKY A PRÍPRAVY NA POVOLANIE DETÍ A MLADÝCH DOSPELÝCH

Každé dieťa, ktoré je prijaté do centra má zabezpečené vzdelávanie v systéme materských, základných, stredných a vysokých škôl.

Materská a základná škola je situovaná v blízkosti sídla centra, v obci Koliňany. Materská škola umožňuje deťom komunikovať a vzdelávať sa v jazyku slovenskom aj maďarskom. Základná škola poskytuje vzdelávanie v slovenskom a maďarskom jazyku pre 1. stupeň, pre 2. stupeň iba v slovenskom jazyku. V prípade potreby zabezpečenia vzdelávania v maďarskom jazyku pre 2. stupeň je možné zabezpečiť prepravu dieťaťa školským autobusom do obce Jelenec, vzdialenej cca 5 km od sídla centra, kde je možné navštevovať základnú školu s maďarským vyučovacím jazykom.

Vyššie stupne vzdelávania sú dostupné vo viacerých okresných mestách vzdialených od centra v rozpätí od 10 do 20 km - Nitra, Zlaté Moravce, Vrable.

Pred deti umiestnené v profesionálnych náhradných rodinách je vzdelávanie zabezpečované vo vzdelávacích inštitúciách v spádovej oblasti v mieste bydliska profesionálnych náhradných rodičov.

V oblasti vzdelávania centrum rozvíja schopnosti a zručnosti dieťaťa na základe diagnostiky odborným tímom. Zabezpečuje školskú dochádzku a prípravu na budúce povolanie takého typu, ktorý vhodne rozvíja schopnosti a zručnosti dieťaťa, je v súlade s jeho plánovanou budúcnosťou.

V príprave na budúce povolanie štúdiom odborný tím centra v spolupráci so školou poskytujú dieťaťu odborné poradenstvo. V prípade potreby je dieťaťu sprostredkovaná centrom návšteva vybranej vhodnej školy s cieľom získať dostatočné informácie o štúdiu.

Ak si dieťa na základe výsledkov odbornej diagnostiky vyžaduje špeciálno-pedagogický prístup, centrum realizuje vzdelávanie v zmysle odporúčaní špeciálno-pedagogickej poradne a zabezpečí denné dochádzanie (prípadne týždenné dochádzanie) na odporúčanú školu v blízkosti centra. Centrum v tejto oblasti spolupracuje podľa potreby s viacerými špeciálnymi školami:

- **Špeciálna základná škola s materskou školou - Špeciálna základná škola pre telesne postihnutých, Nitra, Mudroňova 1**
 - určená pre žiakov s telesným postihnutím a viacnásobným postihnutím.
- **Špeciálna základná škola internátna a Praktická škola, Nitra, Červeňova 42**
 - určená pre deti so stredným až ťažkým mentálnym postihnutím, s kombinovaným a viacnásobným postihnutím, s DMO a pervazívnymi poruchami,
 - výučba sa realizuje v B a C variante.
- **Špeciálna základná škola internátna, Poľný Kesov, Mojmirovská 70**

- určená pre žiakov s mentálnym postihnutím, kombinovanými poruchami pozornosti a aktivity, poruchami správania, ADHD, ADD, poruchami učenia a emocionálneho a sociálneho vývinu,
- výučba sa realizuje vo variante A a B.
- **Špeciálna základná škola internátna a Praktická škola, Topoľčany, Továrnická 1632**
- vzdelávanie žiakov s kombinovaným postihnutím vo variantoch A,B,C.
- **Špeciálna základná škola pre žiakov s NKS (narušenou komunikačnou schopnosťou), Topoľčany, Pod kalváriou 941**
- určená pre žiakov s mentálnym postihnutím, autizmom alebo inými pervazívnymi vývinovými poruchami a ťažkým a hlbokým mentálnym postihnutím,
- vzdelávanie sa realizuje vo variante A, B a C.
- **Spojená škola internátna, Levice, Z. Nejedlého 41**
- určená pre žiakov s mentálnym postihnutím, viacnásobným postihnutím a pervazívnymi poruchami,
- výučba prebieha vo variantoch A, B, C.
- **Odborné učilište internátne Nová Ves nad Žitavou, Hviezdoslavova 68**
- zabezpečuje plnenie 10. roku povinnej školskej dochádzky, prípravu handicapovanej mládeže na povolanie v učebných odboroch: poľnohospodárska výroba, výroba konfekcie, práca pri príprave jedál, cukrárska výroba, opatrovateľská starostlivosť.
- **Odborné učilište internátne Mojmirovce, Námestie sv. Ladislava 1791/14**
- zabezpečuje prípravu detí na výkon práce v učebných odboroch: kožiarska výroba, poľnohospodárska výroba, polygrafická výroba, obchodná prevádzka, služby a domáce práce, cukrárska výroba, opatrovateľská starostlivosť.

Centrum systematicky komunikuje so školskými zariadeniami, získava informácie o prospechu, tiež správaní sa dieťaťa v školskom prostredí. Vychovávateľa/profesionálni náhradní rodičia pravidelne spolupracujú s triednymi učiteľmi a výchovnými poradcami, resp. vedením školy a operatívne riešia výchovno-vzdelávacie problémy detí. Školské zariadenia sú informované o kontaktnej osobe, na ktorú sa môžu v prípade potreby obrátiť. Vychovávateľ, príp. profesionálny náhradný rodič dieťaťa sa zúčastňujú triednych aktívov rodičov.

Príprava na budúce povolanie mladých dospelých po ukončení pobytového opatrenia súdu sa realizuje v zmysle konkrétneho plánu osamostatňovania sa mladého dospelého

s cieľom zabezpečiť mladému dospelému prostredníctvom vzdelania uplatnenie na trhu práce. Centrum umožňuje mladému dospelému vyjadriť svoj názor k ďalšiemu vzdelávaniu, poskytuje mu komplexné poradenstvo prostredníctvom sociálneho pracovníka, ktorý ho sprevádza počas procesu dosiahnutia vzdelania.

Pre dieťa, ktoré je prijaté do centra na základe dohody po predchádzajúcom písomnom odporúčaní orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately spolu s jeho rodičom, s osobu, ktorá sa osobne stará o dieťa alebo s inú blízku osobu dieťaťa zostáva kmeňovou vzdelávacou inštitúciou škola, ktorú navštevovalo pred prijatím do centra. Vzdelávanie počas pobytu v centre sa realizuje v materskej a základnej škole situovanej v blízkosti sídla centra na základe žiadosti rodiča, príp. osoby, ktorá sa osobne stará o dieťa alebo inej blízkej osoby dieťaťa. Vyššie stupne vzdelávania sa zabezpečujú na škole, ktoré dieťa navštevovalo pred jeho umiestnením do centra.

PRÁVA DIEŤAŤA, MLADÉHO DOSPELÉHO A RODIČOV

Práva a právom chránené záujmy dieťaťa sú v centre chránené výkonom opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately **vychádzajúc z Dohovoru o právach dieťaťa (oznámenie č. 104/1991 Zb.).**

V súlade s jeho najdôležitejšími článkami, ktoré sú zakotvené v **Svetovom kódexe detských práv**, sa v centre zabezpečuje ochrana **práv detí a mladých dospelých:**

- na kvalifikovanú odbornú pomoc a starostlivosť;
- na stabilné a bezpečné prostredie v centre, v samostatnej skupine alebo profesionálnej náhradnej rodine;
- na dostatok súkromia a podporu svojej identity;
- na vzdelanie;
- na zdravý životný štýl;
- na starostlivosť o telesné a duševné zdravie;
- na slobodné vyjadrenie svojho názoru - spolurozhodovanie o svojom živote v bežných udalostiach v závislosti od jeho veku a mentálnych schopností;
- na oddych, hry a účasť na kultúrnom živote a umeleckých aktivitách;
- na systematicky plánovanú budúcnosť;

- na individuálny prístup, nestrannosť, porozumenie a komplexný prístup od pracovníkov centra;
- na stanovenie cieľa spolupráce a zvolenie postupu pri riešení situácie dieťaťa;
- na dôstojné a rovné zaobchádzanie;
- na ochranu osobných údajov;
- na získanie všetkých informácií o poskytovanej pomoci;
- na vyjadrenie sa k poskytovanej pomoci.

Zabezpečenie ochrany práv dieťaťa a mladého dospelého v centre

Každé dieťa má právo na pomoc pri ochrane svojich práv. To platí aj vtedy, ak dieťa nemôže vzhľadom na svoj vek a rozumovú vyspelosť požiadať o pomoc samo, ale prostredníctvom tretej osoby. Dieťa má právo obrátiť sa aj bez vedomia centra na orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately prostredníctvom osobného kontaktu s kolíznym opatrovníkom dieťaťa v centre, kedy sa realizuje prehodnotenie výkonu opatrenia o čom je dieťa vždy informované, príp. telefonicky. Telefónne číslo je mu poskytnuté pri jeho prijatí do zariadenia. Vo veci ochrany jeho práv sa môže bez vedomia centra obrátiť aj na zástupcu okresnej prokuratúry a to osobne pri výkone dozoru prokurátora nad zachovávaním zákonnosti výkonu opatrení nariadených súdom, príp. prostredníctvom schránky, ktorá je upevnená v priestoroch každej samostatnej skupiny.

Dieťaťu alebo mladému dospelému je za účelom ochrany jeho práv na informačnej tabuli v každej samostatnej skupine sprístupnený kontakt na verejného ochrancu práv a komisára pre deti. Prostredníctvom vychovávateľov/profesionálnych náhradných rodičov a sociálnych pracovníkov je každé dieťa/mladý dospelý oboznámený s problematikou ochrany práv a jeho kompetenciami v prípade riešenia ich zabezpečenia prostredníctvom dotknutých osôb.

Udržiavanie kontaktov dieťaťa s rodičmi a inými blízkymi osobami

Dieťa je po príchode do centra informované o možnosti kontaktu s príbuznými a blízkymi osobami. Telefonický kontakt je dieťaťu umožnený prostredníctvom jeho mobilného telefónu, ak ním disponuje, príp. poskytnutím mobilného telefónu centra. Písomný kontakt je dieťaťu zabezpečený prostredníctvom PC centra. Centrum utvára podmienky aj na

Centrum pre deti a rodiny Koliňany
Hlavná ul. 499, 951 78 Koliňany

stretávanie sa dieťaťa s jeho rodičmi/blízkymi osobami. Centrum dohodne s rodičmi/blízkymi osobami dieťaťa a s dieťaťom, ktoré je schopné vyjadriť svoj názor, miesto, čas, rozsah a spôsob stretávania sa s ohľadom na potreby dieťaťa, možnosti a schopnosti rodičov/blízkych osôb dieťaťa. Ak je to v záujme dieťaťa nevyhnutné, centrum môže určiť, že rodičia/blízke osoby dieťaťa sa môžu stretnúť s dieťaťom len za prítomnosti zamestnanca centra, ktorý je dieťaťu známou osobou, alebo len v centre, ktoré na tento účel utvára vhodné podmienky, alebo mimo centra na území obce, v ktorej je sídlo centra. Návštevy rodičov/blízkych osôb v centre musia prebiehať tak, aby neboli obmedzované práva ostatných klientov. Všetky návštevy bez výnimky prebiehajú výhradne v spoločných priestoroch, čím nie je dotknuté právo ostatných detí na súkromie. Termín návštevy rodičov/blízkych osôb je spravidla vopred dohodnutý so sociálnou pracovníčkou. Ak rodičia/blízke osoby prídu neohlásení, dĺžku návštevy určí službukonajúci zamestnanec tak, aby nebolo zamedzené plnenie denných úloh v rámci režimu dňa. Záznamy o kontaktoch sú súčasťou spisovej dokumentácie dieťaťa.

Ak je to vhodné, centrum v súlade s individuálnym plánom rozvoja osobnosti dieťaťa umožní dieťaťu pobyt u rodičov/osoby blízkej. Súhlas s pobytom dieťaťa mimo centra vydáva riaditeľ centra za participácie orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately. Rodičia/osoby blízke sú povinní oznámiť záujem o pobyt dieťaťa v domácom prostredí osobne, príp. telefonicky najmenej 3 dni pred plánovaným termínom pobytu. Následne centrum oznámi orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately čas, miesto a dĺžku pobytu dieťaťa s rodičom/blízkou osobou a požiada o súčinnosť pri získaní aktuálnych informácií o rodinnom prostredí dieťaťa. Počas pobytu dieťaťa sú rodičia/blízke osoby povinní zabezpečiť starostlivosť o dieťa na základe výchovných usmernení zamestnancov centra a zaznamenať ju v pláne činnosti pre rodinu/blízkou osobu, ktorý je súčasťou spisovej dokumentácie dieťaťa. Na úpravu a zachovanie vzťahov medzi dieťaťom a rodičom/blízkou osobou centrum poskytuje príspevok na stravu vo výške časti dennej stravnej jednotky ustanovenej pre dieťa, zodpovedajúcej obdobiu, počas ktorého sa dieťa zdržiava mimo centra.

Dôvodom na obmedzenie kontaktu dieťaťa s príbuznými a blízkymi osobami môže byť iba negatívny vplyv týchto kontaktov na dieťa, ktorý musí byť zdokumentovaný vo vyhodnoteniach kontaktov dieťaťa s príbuznými a blízkymi osobami. Všetky formy kontaktov sú realizované za vopred dohodnutých podmienok, o ktorých je dieťa informované prostredníctvom pravidiel samostatnej skupiny. Záznamy o frekvencii a forme kontaktov a osobných údajoch o kontaktovanej osobe sú súčasťou spisovej dokumentácie dieťaťa.

Podmienky doručovania pošty, prístupu na internet a používania telefónu

Každé dieťa alebo mladý dospelý má v centre právo na vyhľadávanie, prijímanie informácií každého druhu - či už ústne, písomne, elektronickými, telekomunikačnými, audiovizuálnymi alebo printovými médiami. Všetky písomnosti doručené službami Slovenskej pošty sú po ich prevzatí poverenou osobou doručené adresátovi do vlastných rúk. Každé dieťa alebo mladý dospelý sú v centre informovaní prostredníctvom vychovávateľov/profesionálnych náhradných rodičov o možnosti používať internet a mobilný telefón samostatnej skupiny/profesionálnych náhradných rodičov. Prístup na internet a používanie telefónu nie je časovo vymedzené, dieťa príp. mladý dospelý ich môžu využívať po dohode so službukonajúcim vychovávateľom/profesionálnym náhradným rodičom.

Rodičia, pre ktorých sa vykonávajú opatrenia v centre, majú právo:

- byť priebežne informovaní o riešení ich problému;
- stanoviť si cieľ spolupráce a zvoliť si ako sa bude postupovať pri riešení ich situácie;
- byť súčinní pri tvorbe, realizácii a vyhodnocovaní plánu sociálnej práce;
- vyjadrovať sa k poskytovanej pomoci;
- na individuálny prístup, nestrannosť, porozumenie a komplexný prístup od pracovníkov centra;
- na dôstojné a rovné zaobchádzanie;
- na ochranu svojich osobných údajov;
- na získanie všetkých informácií o poskytovanej pomoci;
- požiadať o ukončenie spolupráce s centrom.

POVINNOSTI DIEŤAŤA, MLADÉHO DOSPELÉHO A RODIČOV

Deti sú povinné:

- správať sa k zamestnancom slušným spôsobom, s úctou a rešpektom;
- zachovávať slušnosť a úctu k ostatným klientom centra;
- riadiť sa pokynmi vychovávateľov/profesionálnych náhradných rodičov, dodržiavať režim dňa a pravidlá samostatnej skupiny;
- plniť si povinnú školskú dochádzku bez neospravedlnenej absencie; pripravovať sa pravidelne na vyučovanie počas školského roku;

- opustiť priestory centra/domácnosti profesionálneho náhradného rodiča v čase osobného voľna iba so súhlasom a vedomím službukonajúceho vychovávateľa/profesionálneho náhradného rodiča. Dodržiavať dohodnutý čas návratu do centra/domácnosti profesionálneho náhradného rodiča;
- udržiavať čistotu a poriadok v interiéri aj v areáli centra;
- chrániť a nepoškodzovať majetok centra;
- nepožívať žiadne alkoholické nápoje, ani iné omamné a psychotropné látky a nefajčiť v priestoroch centra;
- správať sa na verejnosti tak, aby nebolo poškodené dobré meno centra;
- podieľať sa na riešení ich situácie;
- dodržiavať pravidlá a čas poskytovanej pomoci.

Mladí dospelí sú povinní:

- riadiť sa pokynmi zamestnancov centra, rešpektovať ich príkazy a zachovávať slušnosť a úctu k nim a ostatným klientom centra;
- opustiť priestory centra v čase osobného voľna iba so súhlasom a vedomím službukonajúceho vychovávateľa, po 22.00 hod. iba so súhlasom riaditeľa centra. Dodržiavať dohodnutý čas návratu do centra;
- nepožívať žiadne alkoholické nápoje, ani iné omamné a psychotropné látky a nefajčiť v priestoroch centra;
- udržiavať čistotu a poriadok v interiéri aj v areáli centra. Chrániť a nepoškodzovať majetok centra;
- správať sa na verejnosti tak, aby nebolo poškodené dobré meno centra.

Rodičia, pre ktorých sa vykonávajú opatrenia v centre, sú povinní:

- správať sa k zamestnancom slušným spôsobom, s úctou a rešpektom;
- riadiť sa pokynmi zamestnancov centra;
- nepoškodzovať majetok centra alebo pracovníkov centra;
- byť súčinní pri tvorbe, realizácii a vyhodnocovaní plánu sociálnej práce;
- dodržiavať pravidlá a čas poskytovanej pomoci;
- v čase vykonávania opatrení sa zdržať požívania alkoholických nápojov, omamných a psychotropných látok;

- dbať na dôslednú sústavnú starostlivosť a výchovu, zdravie a všestranný vývin dieťaťa/detí;
- zastupovať maloleté dieťa/deti, spravovať jeho/ich majetok a chrániť jeho/ich záujmy;
- vopred sa ospravedlniť v prípade, kedy sa nemôžu dostaviť na dohodnuté stretnutie pri opatreniach vykonávaných ambulantnou alebo terénnou formou.

VÝCHOVNÉ PROSTRIEDKY

V centre sa za nedodržanie presne stanovených pravidiel ukladajú výchovné opatrenia. Pri riešení výchovných problémov sa nepoužíva ako výchovný prostriedok zákaz kontaktu s rodičmi a ďalšími blízkymi osobami, sociálne vylúčenie, vyžadovanie neprimeraných fyzických výkonov, neodôvodnené zasahovanie do stravovania a iné výchovné prostriedky a postupy, ktoré dieťaťu môžu spôsobiť poníženie a môžu neprimerane zasiahnuť do jeho ľudskej dôstojnosti.

Najčastejšími výchovnými opatreniami, ktoré sa v centre využívajú patria:

- rozhovor s dieťaťom v samostatnej skupine/v profesionálnej náhradnej rodine o vyskytnutom probléme s akcentom na dôsledky negatívneho správania sa dieťaťa;
- odstránenie následkov neprimeraného správania sa dieťaťom;
- psychologické poradenstvo a pomoc za účelom dosiahnutia pozitívnej zmeny v správaní dieťaťa;
- poskytnutie vreckového v nižšej sume ako je ustanovená suma vreckového.

Každé porušenie stanovených pravidiel je posudzované individuálne s prihliadnutím na mieru závažnosti problému a tiež osobitosti dieťaťa. O každom porušení sú oboznámení členovia odborného tímu a riaditeľ centra formou písomného záznamu.

Ak nežiaduce správanie dieťaťa pretrváva a prijaté opatrenia nevedú k pozitívnej zmene jeho správania, odborný tím centra môže pristúpiť k uzatvoreniu kontraktu s dieťaťom. Kontrakt sa vypracováva za účasti dieťaťa najdlhšie na obdobie šiestich mesiacov. Obsahom kontraktu sú úlohy pre dieťa vedúce k dosiahnutiu želaného správania. Hodnotenie správania sa realizuje denne, komplexnejšie na mesačných komunitách. Dieťa je s výstupmi oboznámené a je mu poskytnutý priestor na vyjadrenie. V prípade, ak u dieťaťa nepríde k zmene správania v stanovenej lehote, odborný tím s vychovávateľom/profesionálnym

náhradným rodičom predložia závery a ďalšie odporúčania riaditeľovi centra. V prípade, ak centrum vyčerpá všetky dostupné možnosti pomoci dieťaťu, prijme opatrenia smerujúce k zabezpečeniu odbornej pomoci inou právnickou alebo fyzickou osobou ambulantnou alebo pobytovou formou.

Okrem potrebných sankčných výchovných prostriedkov, ako dôsledkov negatívneho správania, využíva centrum pri práci s dieťaťom aj množstvo výchovných prostriedkov, ktoré sú motivačné. Tieto slúžia najmä na podporu želaného správania a sú pre dieťa odmenou. Dieťa si na základe možností môže samo zvoliť svoju odmenu, čím centrum podporuje slobodný výber dieťaťa a zároveň vytvára dieťaťu priestor na zvýšenie úrovne schopnosti samostatne sa rozhodovať. Výber odmeny je usmerňovaný vychovávateľmi samostatnej skupiny/profesionálnymi náhradnými rodičmi.

Medzi najčastejšie **motivačné výchovné prostriedky** využívané v centre patrí:

- predĺženie večierky;
- predĺženie času stráveného pri PC;
- predĺženie vychádzky;
- návšteva vybraného kultúrneho, spoločenského alebo športového podujatia.

POSKYTOVANIE VRECKOVÉHO

Na účel usmerňovania sociálneho vývinu sa dieťaťu a mladému dospelému v centre poskytuje vreckové v mesačne ustanovenej výške:

- **8 % sumy životného minima pre nezaopatrené dieťa, ak ide o dieťa od 6 rokov do 10 rokov veku,**
- **12 % sumy životného minima pre nezaopatrené dieťa, ak ide o dieťa od 10 rokov do 15 rokov veku,**
- **30 % sumy životného minima pre nezaopatrené dieťa, ak ide o dieťa od 15 rokov veku.**

Vreckové je dieťaťu vyplácané vychovávateľom/profesionálnym náhradným rodičom, ktorý vedie plán výchovnej práce s dieťaťom. Prevzatie vreckového potvrdzuje dieťa svojim podpisom na schválenom tlačive riaditeľom centra k vedeniu evidencie vreckového. Vreckové dieťaťu, ktoré vzhľadom k jeho veku, rozumovej vyspelosti a mentálnej úrovni nie

je schopné sa podpísať, odovzdá vychovávateľ zodpovedný za výplatu vreckového pred ďalším vychovávateľom, čo potvrdia svojimi podpismi.

O spôsobe využitia vreckového rozhoduje dieťa. Ak je to vhodné a účelné, vreckové sa poskytuje dieťaťu vo viacerých čiastkach v mesiaci, alebo so súhlasom dieťaťa sa vreckové alebo jeho časť na určitý čas môže uschovať, o čom sú vedené záznamy v spisovej dokumentácii dieťaťa. Z vreckového sa dieťaťu môžu tvoriť úspory iba za podmienky jeho súhlasu získaným spôsobom primeraným jeho veku a rozumovej vyspelosti.

Vo výnimočných prípadoch sa z dôvodu výchovného pôsobenia môže dieťaťu poskytnúť vreckové v sume nižšej ako je ustanovená suma vreckového. Dôvod nižšieho plnenia sa zaznamenáva v pláne výchovnej práce s dieťaťom. Za prijaté opatrenie zodpovedá vychovávateľ/profesionálny náhradný rodič, ktorý spracováva a realizuje plán výchovnej práce. O svojom postupe je povinný dieťa oboznámiť a primeraným spôsobom mu vysvetliť dôvod, pre ktorý sa vreckové poskytuje v nižšej sume. Súčasne je povinný umožniť dieťaťu s ohľadom na jeho vek a rozumovú vyspelosť vyjadriť svoj názor na takéto poskytovanie vreckového. Vyjadrenie dieťaťa sa zaznamenáva vo vyhodnotení plánu výchovnej práce s dieťaťom v mesiaci, kedy sa zrealizovalo vyplatenie nižšieho vreckového. Rozdiel medzi poskytnutým vreckovým a vreckovým, ktoré sa malo dieťaťu v mesiaci poskytnúť, sa poskytne v nasledujúcom mesiaci, príp. sa suma zodpovedajúca rozdielu uloží na osobný účet.

V prípade, ak sa dieťa zdržiavalo mimo centra bez jeho súhlasu a nevrátilo sa v určenom čase, suma vreckového sa zníži o pomernú sumu pripadajúcu na počet dní, počas ktorých sa dieťa zdržiavalo bez súhlasu mimo centra.

Podmienky poskytovania vreckového mladému dospelému sú súčasťou písomnej dohody uzatvorenej medzi centrom a mladým dospelým.

POSTUP V RIZIKOVÝCH SITUÁCIÁCH PRE DIEŤA A MLADÉHO DOSPELÉHO, PRE KTORÝCH SA VYKONÁVA POBYTOVÉ OPATRENIE V CENTRE

Centrum má za účelom vytvorenia bezpečného prostredia pre klientov spracované postupy v rôznych rizikových situáciách. Zamestnanci centra ich aplikujú, poznajú postupy pri ich riešení, vedia identifikovať ich prejavy a prijímať potrebné opatrenia.

Za rizikové situácie sú v centre považované najmä:

- útek;
- agresívne správanie;

- spáchanie trestného činu;
- požívanie alkoholu a inej návykovej látky;
- infekčné ochorenia;
- úraz.

Útek

V prípade, ak dieťa **bez súhlasu opustí centrum/domácnosť profesionálneho náhradného rodiča**, alebo sa nevráti v určenom čase, službukonajúci vychovávateľ/profesionálny náhradný rodič túto skutočnosť bezodkladne oznámi útvaru Policajného zboru. Vzniknutú skutočnosť písomne zaznamená do denného hlásenia/tlačiva *Opustenie centra dieťaťom bez súhlasu*, ktorý je súčasťou vnútorného poriadku centra a podľa potreby pripraví potrebné informácie pre spracovanie zápisnice na policajnom útvare. Následne bezodkladne informuje riaditeľa centra a sociálneho pracovníka. Sociálny pracovník písomne oznámi skutočnosť orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, rodičovi dieťaťa, príp. osobe, ktorá sa osobne stará o dieťa, a súdu, ktorý nariadil výkon pobytového opatrenia v centre.

Agresívne správanie

Ak sa u dieťaťa prejaví akákoľvek **forma agresie** službukonajúci vychovávateľ/profesionálny náhradný rodič odborným prístupom zabezpečí okamžité zmiernenie agresívnych prejavov v správaní dieťaťa a následne zabezpečí bezpečné prostredie pre ostatné deti a vlastnú osobu.

V prípade neúspešnej eliminácie agresívnych prejavov v správaní dieťaťa, po zhodnotení aktuálnej situácie, službukonajúci vychovávateľ/profesionálny náhradný rodič privolá rýchlu zdravotnú pomoc (najmä v prípade autoagresie), alebo privolá políciu (najmä v prípade heteroagresie) a následne postupuje podľa ich pokynov a odporúčaní.

Po upokojení dieťaťa výchovný pracovník/profesionálny náhradný rodič aj naďalej sleduje správanie agresora a zároveň aj prežívanie ostatných detí prítomných v samostatnej skupine/v domácnosti profesionálneho náhradného rodiča. O vzniknutej situácii, po upokojení správania agresora, písomne prostredníctvom spísania záznamu o mimoriadnej udalosti informuje sociálneho pracovníka, psychológa a riaditeľa centra a to najneskôr do 24 hodín po incidente. Vychovávateľ, počas ktorého služby sa mimoriadna udalosť odohrala/profesionálny náhradný rodič sa osobne podieľa na ďalšom riešení situácie v spolupráci so

psychológom a sociálnym pracovníkom v závislosti od závažnosti situácie (dodržiavanie odporúčaní psychológa pre ďalšiu prácu s agresorom, udelenie sankcií, hospitalizácia dieťaťa, trestné oznámenie...).

Spáchanie trestného činu

Za rizikovú situáciu je považovaná aj situácia, kedy je zistené **podozrenie na spáchanie trestného činu dieťaťom alebo mladým dospelým**, alebo bol tento trestný čin spáchaný na dieťati (napr. krádež, sexuálne zneužívanie, prechovávanie omamných látok, telesné a psychické týranie, zanedbávanie...) v zmysle platného Trestného zákona. V prípade takéhoto zistenia centrum zabezpečuje podľa potreby **krízovú intervenciu** obeti trestného činu. Rozhodujúcimi pre jej poskytnutie sú faktory - akútnosť, závažnosť činu, vek dieťaťa a jeho rozumová vyspelosť, psychický stav dieťaťa. Krízová intervencia je realizovaná vychovávateľom/profesionálnym náhradným rodičom alebo psychológom centra. Súčasne je zo strany zamestnanca, ktorý sa o výskyte rizikovej udalosti dozvedel, bezodkladne upovedomený riaditeľ centra a sociálny pracovník. Výskyt udalosti je oznámený najbližšiemu útvaru policajného zboru a príslušnému orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately. Následne centrum postupuje na základe ich odporúčaní.

Požívanie alkoholu a inej návykovej látky

V prípadoch, kedy je u dieťaťa alebo mladého dospelého zistené **požitie alkoholu alebo inej návykovej alebo psychotropnej látky**, centrum prostredníctvom vychovávateľa/profesionálneho náhradného rodiča alebo iného odborného zamestnanca posúdi stav dieťaťa alebo mladého dospelého a v prípade akútnosti poskytne prvú pomoc alebo privolá rýchlu zdravotnú pomoc. V prípade hospitalizácie vychovávateľ/profesionálny náhradný rodič bezodkladne informuje o skutočnosti riaditeľa centra.

Ak ide o podozrenie z požitia alkoholu alebo omamných látok vychovávateľ/profesionálny náhradný rodič uskutoční kontrolu požitia prostredníctvom testera na zistenie alkoholu v dychu alebo prostredníctvom jednorazového testu na zistenie prítomnosti omamnej látky v moči. V prípade odmietnutia testu sa stav dieťaťa alebo mladého dospelého klasifikuje ako pozitívny. Vychovávateľ/profesionálny náhradný rodič následne vyhotoví písomný záznam z vykonaného testu za prítomnosti ďalšieho svedka a bezodkladne upovedomí riaditeľa a sociálneho pracovníka centra o tejto udalosti.

Infekčné ochorenia

Pri zistení **akútneho infekčného ochorenia** u dieťaťa alebo mladého dospelého (napr. hepatitída, salmonelóza, svrab, varicella a iné infekčné ochorenia,...) centrum zabezpečí okamžité lekárske ošetrovanie postihnutej osobe. Následne postupuje podľa odporúčaní ošetrojúceho lekára, zabezpečí izoláciu postihnutej osoby a realizuje opatrenia podľa pokynov príslušného regionálneho úradu verejného zdravotníctva.

Úraz

V prípade **úrazu** dieťaťa, službukonajúci vychovávateľ/profesionálny náhradný rodič poskytne dieťaťu prvú pomoc, podľa potreby privolá službu rýchlej zdravotnej pomoci. Následne postupuje podľa pokynu zdravotníckeho personálu, v prípade potreby hospitalizácie sprevádza dieťa do príslušného nemocničného zariadenia. O úraze a priebehu jeho riešenia bezodkladne informuje riaditeľa a sociálneho pracovníka centra. Výskyt úrazu zaznamená v knihe úrazov.